

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№№ 184—185 (1434—1435) ♦ Субота, 5 жовтня 1996 року ♦ Ціна договірна

Виклик бандократії

«Головою Євразійського Соціалістичного Конгресу, друга конференція якого відбулася наприкінці вересня у Кишиневі, обрано голову Соціалістичної партії України, Голову Верховної Ради України Олександра Мороза», повідомили вчора на прес-конференції народні депутати України Сергій Кишко та Ніна Марковська, а також член Соціалістичної партії Володимир Кизима. Заступником голови ЄСК по Європі обрано Анатолія Денисова — представника Соціалістичної партії трудящих Росії, заступником голови ЄСК по Азії став Ермухамет Ертізбаєв, представник Соціалістичної партії Казахстану. Сергій Кишко, секретар політвиконкому Соціалістичної партії України, залишився, як і торік, на посту відповідального секретаря Євразійського Соціалістичного Конгресу.

(Закінчення на 2-й стор.)

Болгарський парламент відстоюватиме демократію

Як відомо, днями в Софії біля власного будинку було вбито депутата Народного зібрання Болгарії, колишнього голову Кабінету міністрів Андрія Луканова. У зв'язку з цим болгарські парламентарії оприлюднили декларацію. «Народне зібрання Республіки Болгарія, — йдеться в ній, — категорично засуджує зухвалий терористичний акт, що перетворив політика на мішень. Ми наполягаємо, щоб виконавців і підбурювачів злочину було розшукано й покарано з усією суворістю закону».

Народні депутати висловили тверду волю захищати демократичні процеси в країні. Вони звернулися до громадян Болгарії із закликом оберегти спокій і «бути впевненими в конституційному порядку і незворотності демократичного розвитку нашої держави».

Призначені Народним зібранням Болгарії вибори Президента Болгарії буде проведено 27 жовтня цього року.

Іван Кулик: «Я знаю, як лікувати рак!»



Чому ХХ століття можна подолати за допомогою препарату, який винайшов майже нікому не відомий лікар з провінції

(Читайте на 6-й стор.)

Читайте в суботньому випуску:

Основні погії тижня	4 — 5 стор.
Князь, який не став на копін	7 стор.
Древня Ольвія в «Дзеркалі» «ГУ»	9 стор.
Що нас чекає: всесвітній потоп чи холодна ера? Гіпотеза дніпропетровського вченого	11 стор.
Збірна Португалії подарунків суперникам більше не робитиме	12 стор.

Наш спонсор лотереї-97

Призи: і читачам, і розповсюдjuвачам

У ці дні чимало наших читачів Одеської та Миколаївської областей одержують у пункті газети в Одесі та безпосередньо на місцях речові вигоди. Вони випади їм за результатами редакційної лотереї серед читачів, що передплатили газету на друге півріччя нинішнього року.

(Закінчення на 3-й стор.)

ПРОЧИТАЙТЕ І РОЗКАЖІТЬ ІНШИМ, БУДЬ ЛАСКА

«Голос України» був і залишається газетою, призначеною для розумного читача. «Голос України» — це повага до Вас і Ваша поінформованість. Передплатний індекс газети українською мовою — 60955, російською мовою — 60997. Передплата ціна на перше півріччя 1997 року — 12 гривень. Механізм передплати Вашої газети «Голос України» і на весь наступний рік за 24 гривні. Є передплатні пільги для ветеранів ВВВ і праці, студентів, чорнобильців, афганців: 9 гривень за передплату на шість місяців, 18 гривень — за річну.

(Закінчення на 3-й стор.)

Увага: «Голос України — тиждень»

Таку назву має новий тижневик, який приїде до передплатника й читача з 1 січня 1997 року.

Цей сучасний інтелектуальний тижневик висвітлюватиме найактуальніші питання, які розв'язує Україна, висвітлюватиме найцікавіші та найважливіші інформації, репортажі, статті, фейлетони.

Географія публікацій — Україна і світ.

Політика — на користь розуму.

Економіка — для України.

(Закінчення на 3-й стор.)

Є
приємна
новина!

«Голос України» вже вкотре проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуть найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам (перших шість ми назвали в попередніх номерах):

7. Радгоспу «Жовтневий» Хмельницької області (директор Борис Бондар) — пара молочних поросят.

8. Хмельницькому підприємцю Ігорю Майстеруку — фотоапарат «Полароїд».

9. Тернопільському м'ясокомбінату (генеральний директор Лесінд Нюня) — 150 гривень.

Друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатите «ГУ» або щотижневик «Голос України — тиждень» на 1997 рік. Надсилайте до редакції листівки з позначкою «Лотерея «ГУ-97», де вкажіть прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1997 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щодо номера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї!

АТА-97

У номер

Київ

Черговий новий етап розпочався

«Завершилося формування уряду. Минув час сумнівів, розпочався новий етап діяльності керівників усіх ланок, спрямований на увагу до потреб населення», — наголосив Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з головами районних державних адміністрацій Дніпропетровської області — повідомляє Укрінформ.

Президент цікавиться станом осінніх польових робіт, посиною кампанією зимових культур, використанням техніки, що надійшла по кредитах тощо. Наголошувалося, що на Дніпропетровщині майже завершилася посівна. Половина площ засія за інтенсивною технологією. Відзначалося, що із заборгованістю сільським працівникам та бюджетникам у цьому регіоні розраховуються. Президент України висловив сподівання, що до Дня вчителів уряд розрахується з працівниками освіти. Він також підкреслює, що новопризначені керівники повинні передусім дбати про створення нормальних умов для життя і діяльності людей, вирішувати всі проблеми на місцях, а не чекати вказівок з «центру». Леонід Кучма також зазначив, що докладатиме зусиль для впорядкування податкової системи та інших факторів, що сприятимуть відродженню і розвитку виробництва, захищатимуть права виробника.

Донецьк

Вивчили хід виконання, але борги залишилися

Перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець вивчав у Донецькій області хід виконання указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів щодо стабілізації роботи вугільної промисловості.

Останнім часом вугільники області працювали дещо краще, ніж галузь у цілому. Середньодобовий видобуток вугілля у вересні ц. р. зріс проти липня на 17,2 тис. тонн. З вересневою програмою впоралася об'єднання «Сейдловугілля», шахти імені Засядька, «Краснолиманська», «Красноармійська-Західна», «Комсомольськ Донбасу», імені Стаханова, № 1-3 «Новотарійська». Завдання дев'яти місяців вугледобувними підприємствами виконано на 84,5 відсотка. Це хоч і краще, ніж по країні (76 відсотків), але гірники області вже заборгували понад 5 млн. тонн вугілля.

Кіровоград

Грошей немає, тому працюємо вночі

Аварія на ТЕЦ-3 виробничого об'єднання «Олександрівугілля», що на Кіровоградщині, завдала значної шкоди господарству міста Олександрії, а мешканці робітничого селища Дмитрівка залишилися без тепла, гарної води.

Будівельники та енергетики обіцяли до 15 вересня ліквідувати наслідки аварії. Однак ремонтники поки що не збираються покладати ТЕЦ. Чому? На це запитання кореспондент Укрінформу попросив відповісти генерального директора ВО «Олександрівугілля» Сергія Шахаланди.

Фінансування по суті було зрівано. Але ось цими днями ми одержали решту запланованих коштів від уряду. Ремонтні роботи ведемо практично до пізньої ночі. Сьогодні з певністю можемо сказати — до початку опалювального сезону ТЕЦ-3 стане до ладу діючих.

Виклик бандократії

(Початок на 1-й стор.).

На прес-конференції йшлося про те, що ЕСК має свій вплив на розв'язання політичних й економічних проблем у різних країнах Європи і Азії, зокрема, було висловлено стурбованість ситуацією, що склалася у Вірменії після президентських виборів, підтримали мирний шлях розв'язання чеченської конфлікту за умови збереження територіальної цілісності Росії. Конференція ЕСК ухвалила звернення до керівників Республіки Молдова і Придністров'я, а також до політичних сил лівої орієнтації регіону з пропози-

цією негайно розпочати обговорення й ухвалення кінцевого варіанта «Меморандуму про основні нормалізації відносин між Республікою Молдова і Придністров'ям». Учасники конференції висловили товаришську підтримку і солідарність з Соціалістичною партією Молдови і побажали її кандидату Вероніці Абрамчук успіхів у передвиборчій боротьбі за пост Президента Республіки Молдова.

Нагадаємо, що ЕСК засновано у 1995 році в Києві. Основна мета діяльності — створення умов для посилення взаємодії і співробітництва

партій соціалістичної орієнтації у справі активізації соціалістичного руху в Євразійському регіоні. На прохання журналістів конкретизувати завдання ЕСК учасники прес-конференції зазначили, що йдеться про створення концепції альтернативного суспільного розвитку, де домінувало б виробництво, а не розподіл, де не було б найманної праці, де демократія розповсюдилася б шляхом самоврядування, де було б витіснено вплив бандократії, до якої, на думку представників ЕСК, належать МВФ і його прибічники у структурі влади в Україні.

День важкий, але результативний

Денне та вечірнє засідання 3 жовтня

Нелегким, проте результативним був нинішній четвер. Після перерви тривало обговорення кандидатури на посаду заступника Голови Верховної Ради. Народні депутати В. Степенко, М. Четов, В. Святко високо оцінили професійні та особисті якості Віктора Мусіяки і висловили надію на його обрання. Голосування (таємне) відбулося під час скороченої обідньої перерви.

Мабуть, можна говорити про фатальне «невезіння» щодо завершення обговорення проекту закону про Конституційний Суд. З трьох спірних статей депутатський загальний спроби розпорозити лише щодо статті 7-ї. Комісія запропонувала ще попрацювати, щоб наступного тижня запропонувати соломові рішення.

Наступне питання — про визначення кандидатур на обрання членами Конституційного Суду — вирішили швидко, хоча не обійшлося і тут без випадів проти головуючого Олександра Мороза. Зрештою, усі шість кандидатів узгодили. Голосування (таємне) також відбулося під час обідньої перерви.

А далі — мов грозові хмари збиралася пил куполом сесійного залу. Що й зрозуміло: обговорювали інформацію уряд про особливості стану агропромислового комплексу. Доповідач, віце-прем'єр-міністр М. Зубець, зрозуміло, не був шкідливим драматизувати ситуацію. Але наведені ним факти свідчили: йдеться не про «особливості стану», а про катастрофічне загострення кризових явищ у галузі, що «поставило під загрозу економічну безпеку держави», як

зазначено у постанові Верховної Ради. В чому це проявляється?

Насамперед у тому, що нинішнього року триває різке зменшення обсягів виробленої продукції. Зокрема, валовий збір зерна очікується десь 23–24 мільйони тонн проти 40 мільйонів в середньому за 1991–1995 роки. Тваринництво стало збитковим; різко скоротилося поголів'я великої рогатої худоби (лише за вересень — на 386 тисяч голів!). Виробництво молока за п'ять останніх років зменшилося на 50 відсотків, м'яса — на 67, яєць — на 59. У повному занепаді птахівництва і державні тваринницькі комплекси.

Загальна сума неплатежів сільськогосподарських підприємств сягає двох мільярдів гривень — майже удвічі більше, ніж на початку року. Разом з тим потреби галузі за 9 місяців профінансовано лише на 33,7 відсотка від потреби.



Віктор Мусіяка свій 50-річний ювілей відзначив у день прийняття Конституції України. Безпартійний, закінчив Харківський



Не передбачається покращення фінансового забезпечення і у 1997 році — «порадував» сесію доповіді. У запропонованому проекті закону «Про Державний бюджет України на 1997 рік» потреби АПК планують задовольнити лише на 18,2 відсотка.

Що вже говорити про надання пріоритету соціальному розвитку села! На це зовсім не виділяють коштів...

Виступи народних депутатів доповнили гнітючу картину. Так, А. Даниленко зазначив, що нинішнього року кількість збиткових господарств подвоїлася й перевищує 5 тисяч. Депута-

ти М. Степанов, О. Масенко, О. Чернявський наводили факти: господарства не мають паливно-мастильних матеріалів, аби провести сібву озимих; гальмується збирання врожаю, а тому реальною стає загроза, що половина вирощеного піде під сніг; вже нині, за даними Міністерства охорони здоров'я, кожна четверта людина в Україні недоїдає хліба. Депутат В. Карасик вказав, що у вересні зібрано лише 10–12 відсотків врожаю солових коренів (замість необхідних 50), тому понад 120 цукрозаводів не мають змоги розпочати роботу — немає сировини...

У прийнятті постанови намічено ряд конкретних заходів, спрямованих на подолання тяжкої кризи в галузі. Але депутати не варту, що уряд зможе виправити становище. Термін для вжиття рятівних заходів визначено жорсткий: до 15 листопада.

Дещо розрядило ситуацію оголошення про результати таємних голосувань. За В. Мусіяку було подано 277 голосів, що й забезпечило його обрання заступником Голови Верховної Ради.

«Проходив бал» для обрання членами Конституційного Суду України одержали М. Костицький, О. Мироненко, В. Розенко, С. Яценко.

Іван ДМИТРЕНКО.

«Килим» для суддів... Ще не зіткнуто, але буде

Ранкове засідання 4 жовтня

Представляючи проект закону України про Вищу раду юстиції, народний депутат України Василь Костицький нагадав, що функції цього органу визначено Конституцією. Це — внесення поглядів про призначення суддів на посади або про звільнення їх, внесення вердиктів у разі розгляду скарг на їхню діяльність, притягнення службовців Фемиди до дисциплінарної відповідальності.

Однак народні депутати і, зокрема, автор альтерна-

тивного проекту закону Михайло Рябень зауважували, що немає необхідності утримувати ще один державний орган: Вища рада юстиції має працювати на громадських засадах.

Сесія прийняла рішення продовжити опрацювання проекту закону в комісії.

Далі на розгляд депутатів було внесено питання про структуру апарату Верховної Ради України. З інформацією виступив Голова парламенту Олександр Мороз.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Рік без Василя Корнелюка

Темпераментний, енергійний, завзятий до праці Василь Корнелюк рік тому, в тиху жовтневу ніч, був стий жорстокою долею на високому злеті свого молодого життя.

Як натягнуто, буквально на руках своїх земляків-виборців, він вийшов у зал Верховної Ради. Вийшов для того, щоб працювати і вжитися. Витиснув високої, чесної і принципової політики заля крашого життя рідного народу, залу утворення незалежної України. Його ініціативність, безоглядна готовність до дискусій, до обстоювання своєї позиції вражала нас, його колег. Ми його любили, ми його шанували і гордились тим, що з нашої сільської, озерної Волині прийшов у політичне життя такий енергійний, красивий чоловік. Василь Корнелюк виявив ініціативу у формуванні депутатської групи «Аграрники — за реформу», працюючи активізувати діяльність Верховної Ради в агропромислових проблемах, які сьогодні досягли критичної напруги. Досвідчені господарники визнали його, 40-річного хлібороба, сво-

ім лідером. І Василь цим пишався. Виношував великі плани щодо діяльності українського парламенту, усвідомлюючи, що треба набиратися знань, досвіду. Навчався заочно в Харківській юридичній академії ім. Ярослава Мудрого, збирав бібліотеку з правових питань, радив, що змінити сім'ю — дружину і трьох синочків — у Київ, поселити в службовій квартирі, почав її обживати...

Як важко було його хоронити! Серця тисяч його однопольців, земляків, друзів стискалися від невимовного болю. Не вирісало, розум не сприймав цієї жалкої абсурдності випадку, який спричинив що трагедію.

Сумно і гірко заглядали нам про те, що вже минув рік, як ми живемо без нашого друга і колеги Василя Корнелюка. Ми ніколи не забудемо тебе, наш друже, світла пам'ять про тебе живитиме нашу сесію.

Народні депутати України Олександр СКІПІРСЬКИЙ, Катерина ВАШУК, Антон БУТЕЙКО, Микола ЖУЛИНСЬКИЙ, Андрій МОСТИСЬКИЙ, Левко ЛЮДІНЕНКО, Петро ГЕРМАНЧУК, Ростислав ЧАП'ЮК.

У комісіях Верховної Ради України

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи розглядає проєкт закону про Кабінет міністрів України, опрацьований робочою групою за її порученням. Депутати схвалили його в цілому та підтримали внесення проєкту на розгляд Верховної Ради України у першому читанні. Крім того, після прийняття значного законопроектів у першому читанні, розробники рекомендували доопрацювати його на друге читання з урахуванням зауважень і пропозицій комісії.

Цей проєкт розроблений відповідно до Конституції України. ґрунтується на політико-правових ідеях і положеннях проєкту Концепції адміністративної реформи в Україні. У змісті проєкту відносно концептуальне бачення місця і ролі Кабінету міністрів України, яке притаманне республіканській формі державного правління змішаного, президентсько-парламентського типу. Відповідно до цього враховується наявність певного дуалізму виконавчої влади на рівні вищих її суб'єктів. Разом з тим передбачається перспектива поступового перетворення Кабінету міністрів на повноважний центр практичного здійснення переважного обсягу повноважень виконавчої влади на засадах його політичної відповідальності перед Президентом і парламентом, а також підконтрольності та підзвітності перед останнім у межах, визначених Конституцією України.

Центральне місце у проєкті посилають норми, що закріплюють функції та повноваження Кабінету міністрів України як в основних сферах суспільного розвитку, так і у відносинах з усіма іншими органами виконавчої влади, а також державними, що відносяться до інших гілок влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями грома-

дян тощо. Значна частина проєкту має регламентний (процедурно-інституційний) характер. Особливо з тих питань, що не знайшли достатнього вирішення у тексті Конституції України. Зокрема, це стосується формування складу Кабінету міністрів України, його відставок, окремих аспектів взаємодії з Президентом України і Верховною Радою України, а також внутрішнього порядку діяльності уряду. У проєкті віділені істотно значущі питання правового статусу Прем'єр-міністра, інших членів Кабінету міністрів України, особливо міністрів, як справді політичних діячів з одночасним посиланням їх відповідальності за результати діяльності. Передбачається також, що деякі конкретні питання організації роботи Кабінету міністрів мають бути додатково врегульовані в окремих підзаконних актах уряду.

На засіданні Комісії з питань науки та народної освіти за участю представників Кабінету міністрів, міністерства Академії наук розглядався проєкт закону України про Державний бюджет на 1997 рік.

Підтримуючи зв'язані дії уряду щодо економії державних коштів, скорочення витрат, погашення заборгованості із заробітної плати, народні депутати зазначили, що це не повинно здійснюватися непродуктивними заходами, по суті спрямованими на руйнацію освіти і науки.

Особливу стурбованість у депутатів викликало те, що запропонований проєкт бюджету порушує чинне законодавство. Зокрема, в галузі освіти — не відповідає вимогам Закону «Про введення змін і доповнень до Закону України про РПР «Про освіту», в галузі науки — постанови Верховної Ради від 1 липня 1994 року «Про стан науки та її роль в економічному розвитку України».

Комісія констатувала, що в Україні загальні витрати на освіту і науку скоротилися до неприпустимого для цивілізованої країни рівня, на науку з 3,1% валового внутрішнього продукту у 1991 році до 0,36% ВВП (без урахування коштів Держфонду) у 1997 р. Питова вага влиятів на освіту зменшується з 4,4% ВВП — у 1996 році до 3,8% ВВП у 1997 році. Заплановані вилати на освіту і науку лише частково забезпечують потребу в коштах на виплату зарплати та нарахуванням. Не задовольняє коштів на стипендії, пільгове харчування учнів, придбання обладнання, реактивів, невідкладні ремонти, поточні витрати тощо.

Велику турботу викликає подальше невиконання запланованих показників бюджету. Зокрема, в 1995 році освіта була профінансована на 81 відсоток, а з 9 місяців цього року виділено лише 58,6% запланованих коштів. Рівень фінансування науки у 1994 році становив 85% від запланованого, у 1995 році він зменшився до 63,2%, а за вісім місяців нинішнього року — лише 30,2% до плану.

У проєкті бюджету 1997 року не враховано виконання ряду загальнодержавних програм, таких як «Діти України», книговидавництва підручників, національних науково-технічних програм, які в 1995 році були профінансовані лише на 25,8% і їх закінчення перенесено на 3-й квартал цього року, фінансування наукових установ і організацій, що становлять національне надбання.

Комісія запропонувала низку дій щодо узагальнення проєкту Державного бюджету, поліпшення бюджетної дисципліни, ефективного використання наявних бюджетних коштів.

Прес-служба Верховної Ради України.

У номер

● Київ

Віднині проблема транспорту зникне?

Промисловість України в змозі забезпечити загальнодержавні потреби розвитку транспортно-дорожнього комплексу держави, заявив міністр транспорту України Іван Давиденко. «Знайдені потужності, які дозволяють поновити рухомий склад автобусного парку та залізничного транспорту», — зазначив він, виступаючи в четвер на брифінгу в Кабінеті міністрів України.

Міністр нагадав, що на ВАТ «Львівський автобусний завод» уже створено нові моделі автобусів середньої та великої потужності, які можуть замінити повсюдно використовуваний угорський автобус «Ікарус», повідомляє «Інтерфакс-Україна».

● Мюнхен

Вшанування великого вченого і державного діяча

Український вільний університет, Генконсульство України в Мюнхені та Українське історичне товариство в Німеччині провели 2 жовтня урочистий вечір, присвячений 130-річчю від дня народження першого Президента України Михайла Грушевського. За повідомленням, яке надійшло до Українформу з Генерального консульства України у Мюнхені, на святковому зібранні були присутні керівники українських організацій, науковці, представники німецької громадськості.

● Відень

У посольстві України в Австрійській Республіці, у Відні, відбулися урочисті збори громадськості, присвячені 130-й річниці від дня народження першого Президента Української Народної Республіки Михайла Грушевського.

У приміщенні посольства було розгорнуто виставку архівних матеріалів, пов'язаних з перебуванням М. Грушевського у Відні, а також виставку картин сучасної української художниці Ольги Гончарової.

Наш спонсор лотереї-97

Призи: і читачам, і розповсюджувачам

(Початок на 1-й стор.)

Мікроперламі «Домашній хліб» виробництва одеського АТ «Агемаш», в яких за годину можна випекти одразу шість буханчиків, одержали В. Крикотько із села Виноградного Березівського району, С. Прибула з Любашівки, В. Янкевич із села Днізів Татарибурського району. Електроуховки «Ера» виробництва цього ж АТ, в яких теж можна випікати хліб — по три буханки за раз, вручено Г. Торжинській з села Настасівки Миколаївського району, Б. Іванову з Білгород-Дністровського та М. Шербатюк із села Гаївки Роздільнянського району.

До М. Шербатюк, 76-річної вчительки-пенсіонерки, ми завітали опісля, вона саме паралась на подвір'ї. Спочатку як зникла, що це їй спеціально привезли вигреш за сотню з лишком кілометрів. Після знайомства і вручення електроуховки розговорилися. 35 літ, аж до пенсії, пропрацювала Марія Федорівна в школі, потім ще декілька років — у дитячому садку. «Дуже вже прохали, не могла відмовити». Тепер ось господарство вдома: має город, кілька кіз — турбот не бракує. Дорослі діти — син і дочка — мають свої сім'ї, мешкають окремо. «Голос України» читає з першого номера. Газета подобається своєю виваженістю, розмаїтими тем. Отож переплачують їй надалі.

Виграшу рада. Стареньку електроуховку тепер вдасть дочці, якій та чула в око, а сама користуватиметься новенькою.

До оселі М. Шербатюк саме завітала сусідка Ольга. Гаянула на вигреш.

— Ех, мені б отаку духовку!

— Передлати «Голос України», — Марія Федорівна на те у відповіла, — може бути, їй тоби понастало... Десять передлати намітали з Олексієм та Миколаївшиною випали як вигреш набори найкращих сортів чаю виробництва фірми «Одеса-чай» — близько трьох десятків пачок у кожному, вартість — 50 гривень. Ще п'ять чоловік виграли по мішечку гречки. А. Хилниченко з Одеси, одержувач набір чаю, пожартував: — Відтепер читиму «Голос України», смакуючи вигрешний чай. Вистачить його, сподіваюся, на добрих пірочку...

А водночас з передлати намітали призи від «Голосу України» одержують і зв'язківці. Кореспондентський пункт газети в Одесі оголосив серед них конкурс, за результатами передлати визначено пере-

можки. Призи одержали ті, хто зміг у зоні, яку обслуговує, не лише не зникати, а й збільшити кількість передлати. Ціні речі — електроуховки побутового призначення й набори чаю — випали на початковий відділ передлати Київського району за зв'язку Тетяна Рудченко, завідувачі Центрального передлатного пункту Одеси Тетяна Галтовська, старшому інструкторові з передлати періодичних видань Білявського району Ірина Лакізі, начальником відділу передлати Болградського району Марія Терзі.

Наостанок повідомимо: за підсумками передлати на 1997 рік ми знову проводимо мемо речову лотерею, а Одеський корпус, окрім того, продовжить конкурс працівників зв'язку. Тих читачів, котрим понастало у лотерей,

та країн розповсюджувачів газети знову очікує чимало цінних речей. Серед них, зокрема, електроуховки, домашні інкубатори, дачні каміни, мікроперламі, електроуховки, набори жіночих, чоловічих та дитячих трикотажних виробів, дещо інше. Отож, окрім газети, що полюбляється, можна отримати ще й зовсім не зайву у своєму домі, в сім'ї цінну річ.

Георгій ВОРОТНЮК, власний кореспондент газети «Голос України» по Одеській та Миколаївській областях.

Одеса. На знімку: задоволена вигрешем Марія Федорівна Шербатюк із села Гаївки Роздільнянського району Одеської області (в центрі).

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.



Прочитайте і розкажіть іншим, будь ласка

(Початок на 1-й стор.)

На сторінках «Голосу України» — думки, погляди, заяви, статті авторів від різних політичних сил, представлених у парламенті й суспільстві.

«Голос України» нікому не нав'язує своєї погляди або позицію якоїсь партії чи групи.

«Голос України» вважає, що розумний читач сам зробить висновки і сам вирішить, кому він симпатизує, чий погляд і в чому поділяє чи не поділяє.

Так все у нас з читачем уже, слава Богу, шостий рік і відбувається. Ми читачеві — поживу для роздумів, він газеті — постійну передлату підтримку.

А крім політики й невідкладного опублікування законів та інших офіційних документів, на наших сторінках:

- питання державного будівництва;
- оперативна інформація про події в Україні та світі;
- коментарі досвідчених оглядачів і фахівців;
- статті, кореспонденції й репортажі на підтримку вітчизняного товаровиробника;
- сільські новини й проблеми;
- містечківські новини;
- спортівне життя;
- і просто цікава інформація зі сфер сімейних, сільських, міських, столичних, світових.

Очікує цікава лотерея на тих, хто оформить передлату на рік.

Увага:

«Голос України — ТИЖДЕНЬ»

(Початок на 1-й стор.)

Передбачено, зокрема, рубрики, навіть далеко не повний перелік яких дасть вам уявлення про тиждень: «Куліари», «Прогнози», «Земля», «Релігій», «Екологія», «Віртуалі», «Між нами, гілками» (зрозуміло, владі), «Суть закону», «Фейлгон», «Сердиті ридки», «Поєзії», «Нотатки на полях історії», «Пам'ять», «Весь світ — театр», «Як заробити перший мільйон. І другий», «Цього тижня», «Сім днів», «Репортерський експрес», «Такі ми є», «Люди. Влада. Гроші», «Провінційні сюжети», «Наше пиво», «Власник», «Архів» тощо.

Вам буде цікаво дружити з новим виданням з першого номера.

Передлатна ціна на рік — 24 гривні, на півроку — 12 гривень.

Передлатний ідекс: 40342.

У номер

● Одеса

Оновлюють стадо з аукціону

На Одещині вдруге за останні роки проведено виставку-аукціон племянних тварин. У ній взяли участь десятки племязаводів та племяс-подарств, а також підприємства комбикормової промисловості, зоотехністат. Уперше кожний сільський район мав свій павільйон, де, окрім тварин, представили і вироблену сільгосп-продукцію. Незважаючи на грошову та кормову скруту, багато хто з відвідувачів виставки-аукціону повертався додому з тваринами, за рахунок яких оновлюватиметься на фермах стадо. Особливо популярні були породисті тварини, що їх представляли лідери племянної справи в регіоні — КСП «Прогрес» Ізмайльського району, «Сергіївське» — Саратського та радгоспи ім. Леніна Вілгород-Дністровського й «Дністровський» Арцизького районів. Факт оновлення стада з аукціону засвідчує: скептичні прогнози щодо повного занепаду тваринництва не справдилися.

● Черкаси

На ярмарку гав не ловлять

Кілька десятків підприємств і фірм України взяли участь в універсальному оптовій виставці-ярмарку «Край Шевченка — осінь-96», організованому у Черкасах банком та приватною фірмою «М. І. С. С.».

У перший день роботи ярмарку було укладено угоди між промисловими підприємствами півдня України та сільськогосподарськими підприємствами Черкащини. Зокрема, добре поярмаркував Запорізький сталепрокатний завод, емальований посуд якого привабив якостю і помірною ціною відразу кілька торговельних організацій.

Окрилені успіхом осіннього ярмарку його організатори готуються до проведення зимових торгів.

● Олександрія

Під новорічну ялинку... комбайн

Дослідний зразок вітчизняного зернозбирального комбайна планують поставити під новорічну ялинку на Хрещатику підприємці з Олександрії Кировоградської області. Ініціатором його створення став голова місцевого закритого акціонерного товариства «Завод «Автомат» Віктор Саенко. Йому вдалося переконати керівників багатьох підприємств Кировоградської, Запорізької, Київської, Одеської, Черкаської, Харківської і Чернігівської областей взяти участь у розробці і налагодженні виробництва збирального агрегата під робочою назвою «Олександрія». За розрахунками, він відповідатиме європейським стандартам, а коштуватиме у 3—5 разів дешевше від іноземних.

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Свято з діркою від бублика

ЗАВТРА у працівників освіти — професійне свято. Однак учителів та викладачів напередодні можна було бачити не з традиційними вітальними букетами, а на мітингах та маніфестаційних протестах.

Звісно, що з гуляй-вітряними кишеними та порожнім плуном настрої у наставників молоді не святкові. За даними ЦК профспілки працівників освіти і науки України, заборгованість з боку держави по заробітній платі у системі середньої, професійно-технічної та вищої освіти на 1 жовтня становила 154,7 мільйона гривень. Заборгованість по стипендіях — 79,9 мільйона гривень. Зарплату викладачам та вчителям фактично виплачено по травень місяць, хоча Донецька, Дніпропетровська, Одеська та Сумська області отримали лише 50% від заробленого ще у травні чесною працею, а з деякими районами Івано-Франківської, Рівненської, Кировоградської та Волинської облас-

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Компенсація вкладів: пропонують варіант

ЯК І ПЕРЕДБАЧАЛОСЯ, запровадження компенсаційних сертифікатів за знецінені вклади громадян в Ощадбанку не поставили київської крапки на цьому питанні — з того часу з'явилось безліч пропозицій щодо реальної компенсації втраченого. Зокрема днями один із проєктів оприлюднили представники парламентської фракції Соціалістично-революційний вибір Олександра Кузьмелі та Геннадія Угарова.

На їх думку, держава просто зобов'язана компенсувати збереження громадян вкладах Опнадбанку, Укреджстраху та за майновими облигаціями, а тому 116 мільярдів гривень мають бути визнані внутрішнім державним боргом. Почати виплати вони пропонують уже з 1 січня 1997 року, бо скоро вже не буде кому компенсувати. Проте зрозуміло, що проєкти — добра річ, а от де взяти на це гроші? Олександра Кузьмелі

Проект тижня

вважає, що, по-перше, одним із джерел має стати держбюджет на 1997 рік, де з цією метою має бути передбачений окремий рядок фінансування. Другим — частка України в активах колишнього Союзу, бо зокрема саме в Сербанку Росії свого часу осіло 83 мільярди із 116 мільярдів гривень всієї заборгованості. Як третє джерело пропонується закріпити право громадян купувати державні земельні і лісові ділянки та ін. Причому ці заходи не передбачають відміни компенсаційних сертифікатів, оскільки навіть за умов співвідношення рубля аразка 1992 року до гривні вкладники й так немало втратять, адже в 1992 році долар коштував 68 копійок, а нині за долар дають 1 гривню 76 копійок. За словами Олександра Кузьмелі, найбільше проблем може виникнути щодо таких джерел, як частка України в активах, та



коли йтиметься про можливість придбання громадянами державних земель. Проте потрібно зробити все, щоб і в першому, і в другому випадках відповідь була позитивною, інакше держава має чесно зізнатися, що компенсацію буде відкладено на 20—30 років.

Афера тижня

Іван КАЛІНИЧЕНКО, «Голос України»

Комбінація з хлібом і доларами

Нинішнього року на Херсонщині з хлібом негусто, тож увага до його збереження особлива. Однак бажачим вивести зерно за межі області вистає. Звісно, незаконним шляхом. «Обставляючись» комерційні операції дуже хитромураю.

Під час рейду у Ваикодолександрівському районі міліціонери «знайшли» два вагонів пшениці. Чия вона? Згідно з документами, одне колективне господарство цього району мало обмінити зерно на трактор ДТ-75 у сусідньому Високопільському районі. Але це була лише видимість операції. Після передачі збіжжя високопільським партерам до справи залучають херсонське приватне підприємство. Те, в свою чергу, укладає договір з київським акціонерним товариством, яке збуває хліб латвійській фірмі. А вона... продає зерно у Німеччину. У ході розслідування з'ясувалося, що за 100 доларів хабара інспектор Херсонської інспекції хлібопродукту виправив дату у сертифікаті якості, наче пшениця була торішня. Насправді ж вона наліцєла з току. 96 тонн зерна вилучено і здано на елеватор, а проти хитрунів порушено кримінальну справу. Херсонська область.

Тривога тижня

Ліна КУЩ, «Голос України»

Шахти — на замок, шахтарів — на вулицю

Півтора року тому наказом міністра вугільної промисловості України було передбачено закрити шахт «Світлопільська», «Верболюзівська», «Новомірогородська» і розріз «Балахівський» виробничого об'єднання «Олександріявугілля». Інститут «УкрНІОпроєкт» розробив заходи з ліквідації підприємства, а міністерство доводило ліміти бюджетних коштів для фінансування цих робіт. Щоб зайняти вивільнених гірників, планували створити нові робочі місця, увівши в дію нову лаву на шахті «Ведмежорська» та реконструювавши ділянку «Морозівська» на «Верболюзівській». Та, як мовиться, «казав пан — ко-

жух дам...». Так і міністерство. Воно профінансувало лише 13,5 відсотка кошторисної вартості реконструкції ділянки. А вводити у дію нову лаву на «Ведмежорській» об'єднання вважали змусом власними силами. В результаті немає змоги працевлаштувати 292 чоловіки. А що з «Новомірогородською» — невідомо. Що робити з людьми — не знають. Отож, облдержадміністрація вирішила звернутися до міністерства за проханням зберегти шахту, оскільки там вугілля високоякісне, запаси його значні та її гірничо-геологічні умови для його добування добрі. Донецька область.

Настрій тижня

теї досі не розрахувалися навіть за квітень.

Декому терпечень урівнявся ще на початку навчального року. Тобто формального, календарного початку, бо в деяких школах Автономної Республіки Крим, Тернопільської, Закарпатської, Рівненської, Кировоградської, Чернівецької областей 1 вересня так і не пролунав перший дзвоник. Протестували вчителі по-різному: хто вступав у конфлікт з адміністрацією, хто подавав на неї до суду, хто писав заяви на відпустку. За даними профспілок, сьогодні всі школи України розпочали навчальний рік і страйкарів уже нема. Однак окремі колективи, які з 10 вересня вступили у конфлікт з адміністрацією, нині заявляють, що коли найближчим часом не отримають законну винагороду за свою працю, вважатимуть цю дату початком страйку.

На заклик координаційного комітету соціального захисту працівників освіти 4—5 жовтня замість урочистих зборів в обласних, районних центрах відбуваються акції протесту. Завтра об 11-й годині біля пам'ятника Т. Ш. Шевченку в столиці планують маніфестацію, яка закінчиться мітингом під аркою «Дружба народів». Очікується, що невелика делегація вчителів Харківської області пікетуватиме Верховну Раду.

За словами першого заступника голови ЦК профспілки працівників освіти і науки України Галини Піддубної, освітяни сьогодні вже не ведуть мову про підвищення заробітної плати, а лише прочасний розрахунок. Нинішню політику уряду, ряд постанов Кабміну та Міносвіти вони розцінюють як антиосвітянські. Збільшення наповнюваності класів понад 40 учнів, відмова від безоплатних гарячих обідів, введення плати за користування

підручниками, різке скорочення годин шкільної програми, на їхню думку, суперечить Конституції та чинному законодавству і веде лише до повного розвалу системи освіти.

Поки що освітяни очікують. Але як довго це триватиме їхнє терпіння? Профспілки вже зізнаються, що починають втрачати контроль над учительськими діями.

На знімку Юрія ВЕНГЕРЕША: так пікетували вчителі минулої зими. Знову покотиться хвиля страйків?



Алла РОМАНЧУК, «Голос України»

Повернення

Подія тижня

БІЛЯ Київського національного університету імені Т. Шевченка відбулася урочисте відкриття меморіальної дошки колишньому студенту вузу, а згодом Президенту УНР — Михайлу Грушевському.

Столичному університету пишати є чим: за півтора століття тут виплекали гідну когорту української інтелігенції. Втім, найбільше щастило університету, здається, на Михайла: Михайло Драгоманов, Михайло Грушевський...



З 1886 по 1894 роки Михайло Грушевський навчався на історико-філологічному факультеті та в аспірантурі університету. Його геть усі відмінні оцінки та наполегливість у досягненні поставленої мети викладчі вузу й досі ставлять за приклад своїм студентам. Проте здібності Грушевського мало тішили тодішніх керівників вузу — молодому історикові було відмовлено у викладацькій праці. Місце завдучача кафедр історії Михайло Грушевський посів у Львівському університеті.

У рік свого 130-річчя український історик повернувся до рідного університету — в бронзі. На прохання ректора вузу Віктора Скопенка та виконавчого директора Міжнародного благодійного фонду Михайла Грушевського Леоніда Респодька, скульптор Іван Макогон й архітектор Анастолій Ігнатенко створили меморіальну дошку на відзначення великого українця. Відтепер університетське студентство щоразу зустрічатиметься з мудрим поглядом першого Президента.

Фото Юрія ВЕНЦЕРЕША.

Теленовина тижня

Володимир ВОЙТЕНКО, кінорежисер

«Невідома Україна» — навіщо вона нам?..

Сьогодні о 18 годині, фільмом «Історія... Навіщо вона нам», телерадіокомпанія ІСТУ розпочинає демонстрацію науково-популярного серіалу «Невідома Україна», що складається зі 144 серій.

Цю кіномонографію з історії нашої Батьківщини створено ще 1993 року творчим колективом (68 режисерів, 50 операторів) Національного кінематока України (до 1992 р. — студія «Київнаукфільм»). Але так сталося, що фільм-наріс, до плекання яких причетний ще й великий загибаний істориків, архівістів, літературів, археологів, тільки тепер приходить на суд глядача.

Практично в кожному фільмі глядач зустріне з унікальними, часом сенсаційними документами, фотознімками, свідченнями очевидців та вчених-дослідників.

108 фільмів загальноісторичного циклу, від найдавніших часів до здобуття незалежності, доповнені також трьома 12-фільмовими спеціалізованими програмами, що розповідають про історію вітчизняного війська («Золоте стремено»), медицини («Лікарська справа в Україні») та права («Як колись судились в Україні. Етюди з історії права»).

Не тільки українцям, на багато десятиріч позбавленим своєї справжньої історії, а й кожній культурній людині у світі адресує результат спільної творчої праці Національна кінематока України.

Євген ПАРИЙСЬКИЙ, «Українформ»

Варшавські мелодії Тур-Тревел

КІЛЬКА днів тому українська делегація повернулася з престижного міжнародного туристичного ярмарку «Варшава. Тур-Тревел-96». Зростає туристичного авторитету нашої держави відомість усіх відвідувачів українського павільйону. А свідченням цього стали десятки угод із зарубіжними фірмами. Характерно, що переважна більшість цих угод — на прийом туристів в Україну, а не «на виїзд».



— Ми задоволені результатами туристичного ярмарку, з якому вже вчетверте брали участь, ми виконали завдання, поставлені перед делегацією, — відзначає її керівник, перший заступник голови Держкомтуризму України Борис ВИХРИСТЕНКО.

— Як конкретні результати нашої участі у Варшавському ярмарку?

— Цього року там побували представники чотирнадцяти українських фірм. Вони узмили за кілька днів підписати 56 угод на прийом іноземних туристів в Україну. А це проведено

УЧЕТВЕР у представництві Світового банку відбулася презентація звіту, розробленого цією структурою спільно з Київським міжнародним інститутом соціології. Тема його дає більшість з нас зобов'язана — бідність в Україні. Звісно, цілком цей змістовний трактат, виконаний на основі опитування більше 2000 вітчизняних сімей, опублікувати неможливо. Проте деякі досить цікаві уривки навести варто.

За даними дослідників, за станом на середину 1995 року 29,5 відсотка сімей жили в бідності. Це значить, що кожен із членів цих сімей існував менш як на 24 долари США щомісяця. В таких сім'ях, як правило, більше дітей (віком до 15 років) і більше людей похилого віку (старших за 64 роки), ніж в сім'ях, що не є малозабезпеченими. В Україні серед тих, кому за шістдесят, кількість незможних зростає, у кожному віковому проміжку. Це відкидає її від більшості інших країн.

Освіта і бідність перебувають в обернено пропорційній залежності. Дорослі, які взагалі не мають освіти, найбідніші (47 відсотків), а серед тих, хто має закінчену вищу освіту, рівень бідності найнижчий (20 відсотків). Кількість учнів/студентів в

Галина КВИТКА, журналіст

Бідні ми, бідні

Констатація тижня

Україні неможливо. Делати більше молодих залишають школу до закінчення.

Бідність тісно пов'язана і з самоощиною здоров'я. Неможливі українці вважали себе не такими здоровими, як решта населення. Серед дорослих респондентів, котрі протягом місяця до опитування не хворіли, бідних було менше (28 відсотків), ніж серед тих, хто хворів (34 відсотки).

Сам термін «бідність» селяни та міський житель визначають по-різному. За розумінням першого, він не бідний, якщо не голодує. Таке сприйняття — результат багаторічного дефіциту послуг у сфері медицини та освіти, а також споживчих товарів усіх видів на селі. Міські респонденти задовольні не лише про доступність продуктів харчування, а й про якість житлових умов, медичне обслуговування, освіту та можливість своєї участі в культурних подіях.

У звіті зазначається: Україна витрачає 18 відсотків ВВП на соціальний захист,



не враховуючи витрат на освіту та охорону здоров'я. Проте, на думку упорядників, неясно, якою мірою бідні сім'ї користуються пільгами за програмами соціального захисту, а також наскільки точно такі програми спрямовано на допомогу незможним сім'ям.

Фото Володимира КИСЕЛЬОВА.

Олександра КУЧЕРЯВА, журналіст

«Жучок» тижня

А «слона»-то я помітив!

Майже детективна історія відбулася в стінах Міністерства внутрішніх справ України. Зранку 25 вересня перший заступник міністра Леонід Бородин, заплідзившись щось невідоме, власноруч розібрав телефонний апарат «Rapsalon» на столі у своєму кабінеті. Не помітити невідомий свіжопрималений пристрій він не міг. «Жучок» — перша небезпідставна думка змусила діяти негайно й рішуче: доповісти міністрові, голові Служби безпеки та керівництву держави. За годину прибула спеціальна комісія, яка стала ретельно досліджувати сумнозвісний апарат. Однак роз'яска іттриги наступила досить швидко.

Як повідомив Л. Бородин на брифінгу в МВС, експерти визначили, що пристрій той не прослуховує, а, навпаки, захищає інформацію. І вста-

новили його зв'язки з того ж таки міністерства. Назвали й конкретного виконавця «завдання». Лише до самої заступникової міністра не забігли, чому його не попередили, що новий телефон у службовому кабінеті буде оснащено захисною «штучкою».

До речі, як сказав заступник голови Служби безпеки Олег Пугач, справжній «жучок» так легко не помітиш...

Попередження тижня

ічна — вживання неїстівних видів грибів. До речі, найбільша кількість нещасних випадків траплялася в степових районах, мешканці яких не так обізнані у притруванні грибних стрів. Справді, як у воку давняв Омар Хайям: ти краще голодуй, ніж перше-ліпше їсти...

Певно, кожен знає, що в покинутих шахтах тепер виростають печери. Але шхати то одне, а біля шахти зовсім інше. Так, Луганщина тримає сумну першість в Україні з кількості отруєння грибами. Лише у вересні загинуло 13 чоловік. Найбільше отруєну в Первомайську, Краснодоні, Алчевську, Луганську.

Обласна протиепідемічна комісія, обласне відстанція закликали населення не збирати ніде і ніяких грибів. Навіть білі гриби і маслюки всотують токсини від промислових викидів.

Контракти тижня

Брюсселі, курортних зон та парків різних країн для дітей, що потерпіли від Чорнобиль. «Інтуре Київ» вже у жовтні прийматиме перші групи німецьких та польських туристів.

Чим приваблює Україна гостей?

Наші зарубіжні колеги відповідають так: чудовими історичними місцями, регіонами Чорного та Азовського морів, Карпатами, Подніпров'ям. Останнім часом популярні круїзи по Дніпру, екологічні маршрути. Подальший популяризація України в цій сфері послужить і міжнародний туристичний салон «Україна-96» (9 — 11 жовтня ц. р.), де буде представлено 264 турфірми з 34 країн.

(Початок на 1-й стор.).

ЩОРОКУ від ракової хвороби помирають десятки тисяч земляк. Однак до цього часу, за офіційними даними, ефективною засобу лікування раку не знайдено. Світове медичне співтовариство уже давно вирішило: тому, хто знайде дієвий спосіб боротьби з раковими пухлинами, відяче людство даруватиме найвищі звання й почес-ти...

Років двадцять тому черговому лікарю районної лікарні привезли вночі молоду красиву жінку з явно вираженими симптомами: гострий біль у животі. Стан хворої не викли-

Але в міністерстві Кулика, як і раніше, далі порога не пускали. Проте в апараті ЦК КПРС знайшовся один небайдужий чоловік, примусив чиновників від медицини розібратися...

Якщо ви думаєте, що лікар Кулик після цих та інших таких самих висновків офіційних державних установ одержав запрошення на роботу в онкологічний центр чи йому запропонували створити спеціалізовану клініку, а виробництво його препарату постави-

Поки що мало кому відомий лікар Кулик. Але про нього і про його відкриття, можливо, знатиме весь світ. В історії таке вже бувало не раз.

Харків.

Нові Обіходи обходять знову...

ТОРІК на дев'ять роки чорнобильської трагедії наша газета надрукувала матеріал «Як житиме, Нові Обиходи». Невеселі ті були зустрічі з людьми, що лише через шість років після провального аварійного заворушення переселилися з далекого поліського краю на мальовничі береги Південного Бугу. Береги мальовничі, будьлякі добротні, а от ностальгія за рідними місцями — навіяла те, що «сонце сходить і заходить не з того боку», і нема за селом рідного цвинтаря та йще — задовала переселенця прикроїте. Але люди не втрачали віри. Котатари, і за селечем зупинилися обидві обидві кири обидві, а і м'який атом — ні! Високі чини, аки було дивно ратувати людей, спотамку людочан обидві. Потім спокончилися, а згодом знову почали обидві... Про все це і задала, ідучи в Немішівський район.

десятка років був у Обіходах на Коростенщині головним інженером. Люди попросили, і він з Бердичівського району Житомирщини, куди переселився одразу після вибуху «мирного атома» з дружиною та малими дітьми, переїхав на Вінниччину керувати ще не зміщаним господарством.

Нове господарство у Нових Обіходах було створено частішій колишнього загоспу. Але яка та людеи відмовилися дати домівки. Нове цівського господарільше подбати про алишнися. На Вігудже мало техніки, нести тваринницькі

дарстві над Бугом, нічну назву «Поліс-селенці з Овруцько-Коростенського ра-но, переїхали сюди дарського паю». Ро-величині непросто-ямдесь працювати. иробничій зоні» — а ситуація. На спо-ізованого тварин-ексу потрібно 300-ано Мінчорнобилем

Тож нове село, у якому мешкають 365 чоловік, по суті стало зразком безробіття в Україні. Так, зі 155 працездатних виходять на роботу лише 45. На що і як жити цим людям?..

На перший погляд у селі начебто все гаразд. Є газ, водопровід, асфальтовані дороги та підв'ія, зразкові господарські приміщення. Але це лиш на перший погляд. Знехтувавши соціально-побутову, культурну сферу.

Школи приміром, діє. Така, що не кожне місто має, а лікарні, яку переселенці не могли перевезти з собою, бібліотеки, магазини, клуби тої нема. Все це було викреслене із затвердженого на найвищому рівні кошторису. Не зважив ніхто й на лист керівництва Немірівського району, в якому просили подбати про створення для переселенців пристойних культурно-побутових умов. Натомість Мінчорнілль повідомив, що «не має можливості фінансувати такі об'єкти...»

І ось у травні цього року заступник міністра Мінчорнобіля В. Пінчук відвідав віддалених переселенців. І особисто переконався, як тяжко людям без культурно-побутових об'єктів. Приїхав, побачив і поїхав...

Це вже з болем у серці розповідає новий керівник господарства Василь Васильович Ярмоленко. До катастрофи на ЧАЕС він майже півтора

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Обличчя спорту – імідж держави

СВОГО ЧАСУ на львівській фабриці швейних спортивних виробів «Динамо» шили практичні й елегантні спортивні костюми, саночники, гірськолижники, а на висоті не лише йому зовнішньому вигляду.

Наш спонсор лотереї-97

Напередодні цьогорічних олімпійських ігор Українське телебачення транслювало інтерв'ю з тренерами гімнастів. Не без гіркоти вони показували лахміття, яке їм ніхто не було запропоновано для виступу, нарікали, що спортсмени змушені надігнати на власний кошт. Олімпійці, які репрезентують обличчя держави (а їхні костюми є складовою змагання) мають підставу для скарг на адресу вітчизняного виробника, проте він не винен. Зокрема, костюми для дзядю і самбо, пошит на які вельми високі, стали гостродіагністичним тому, що для їх пошиття необхідна спеціальна бавовняна тканина. Нині окрасою асортименту є лише костюми для дзядю і самбо, пошиті на замовлення.

менту фаєрики є гірськолижні костюми-чоловічі, жіночі, дитячі. Шозими до століття гірськолижного спорту — Славського цю на Авшівщині, — приймажають тисяча спортсменів і любителів з України та Росії. Певна річ, ніхто не виходить у гори без відповідного екіпірування. Але для чого немає ніякої потреби інвестувати фірму «Аїдаас», виробі кої по кишені лиші «крутим». Авшівські костюми антропі не поступаються перед імпортовани за своїми дизайном, якістю пошиття, практичністю. До того ж вони в кілька разів дешевші.

Новий львівський прядкальний завод здобув високу оцінку на цьогорічному ярмарку динамічних підприємств у Києві. Попит у населення майже вітрозасхищений: замість плащової тканини, утеплені дитячі куртки. Фабрика також розробляє та має односторінні для військових і цивільних. А загалом ринек фаворитів настільки високий, що вони спроби виконувати будь-які замовлення. Свого часу тут шили елегантні жіночі пальта для популярного у Львові СІ «НТОН», нині – жовті брошки на замовлення німецької і белгійської фірм.

— Ми готові до співпраці в будь-яких формах і напрямках, — розповідає директор фабрики Мирослав Губка. — Можливо, створити спільне підприємство або ж надати в оренду приміщення. Не такі вже великі інвестиції потрібні нам, щоб закупити спецобладнання, тканини. Навіщо ж нам інвестувати зарубіжного виробника в той час, коли наші висококваліфіковані швачки їздять на заробітки до Польщі? Думаю, що й в Україні є люди, які мають кошти і не знають, куди їх вкласти. А попит на спортивний одяг буде завжди.

Телефон: 52-04-27.

ЛЬВІВ

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Князь Михайло Чернігівський та його виклик Орді

На службі...
в Івана Грозного

У 1578 році в Московії відбулася половецька акція зустрічі мовів святих чернігівського князя Михайла та його боярина Федора. Напередодні Іван Грозний написав великому князю, як живим, листа-прохання у Чернігів: «Изволите с нами в царствующем граде Московь жити...» Ініціатором імператора московського «третього Риму» не задовольняв нечисленний пантеон мовидових місцевих святих. А тому, щоб піднести значимість Московії, потрібні були найвидоміші святи довокруги, часто символічні загарибні землі, а то й спірні території, що не підлягали владі царя. Борис І Гліб, Феодосій, Антоній Печерський, Михайло Чернігівський мали демонструвати спадкоємність Московії Київській Русі.

Цивілізаційно-кредит святих для задоволення своїх імперських амбіцій плів творили ідеологію, плоти якої починаємо й досі. Прикро, та коли Іван Грозний знав, що такий князь Михайло Чернігівський і яка піна його популярності, то сьогодні для багатьох ім'я великомученика мало про що говорити. Чимало плутанин, надуманих тверджень в оцінках дій Михайла Всеволодовича зустрічаємо й у сучасних дослідженнях.

Володар Чернігова,
Галича, Києва

Хто ж такий був Михайло Чернігівський? У середині XIII сторіччя його вважали досить авторитетним і впливовим князем. Новгородці, значущі його справедливості, високої моральності якості, християнську доброчесність, у дні заворушень не раз запрошували його правити у Новгороді. Діючи, у 1225 році та у 1229-1230 роках, він княжив у цьому норовистому місті, і, як повідомля новгородський літописець, «вся область наша благодарювала свій вибір, не відчувало ніякої скрути». Без меча і примусу він втихомирював бунтівників, невдоволених, мирив новгородських князів. Цікаво, що, незважаючи на такий успіх, Михайло Всеволодович усе ж своїм головним містом вважав Чернігів, куди він невдовзі і повернувся.

У 1235 році чернігівського князя з цих самих причин запрошують місцеві бояри зайняти стіл у Галичі. У березні 1238 року обставини склалися так, що Михайло Всеволодович став одночасно володарем Чернігова, Галича, Києва... Це сталося тому, що під Суздалем 4 березня того ж року монголи вбили князь-батька старішину Мономаха-голі — Юрія Всеволодовича. На братове місце, ще не значущі розмахи винищення русичів, вирпущ «брати справу в свої руки» Ярослав Всеволодович. Замерення між ними і Михайлом Всеволодовичем у 1233 році, пережити спільна трагедія (у день вбивства Іхнів дітей чернігівського князя отрують), сприяло поєднанню Іхнів інтересів. А тому володар Чернігова та Галича зайняв Київ, очевидно, за покликом від'їжджаючого князя, якому цей стіл він допоміг зайняти від незаконного претендента.

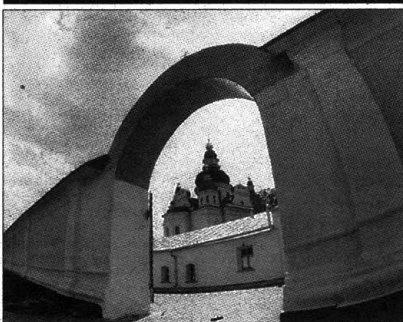
Втеча чи дипломатія?

Чимало дослідників безпідставно вивчають Михайла Всеволодовича у пасивності, поведінці, яка

Журналістське розслідування

не красить його становище. Так, дослідник Г. Федотов зазначає: «Князь не проявив героїзму під час воєнної небезпеки. Він утік, залишивши без оборони Київ, підведений ним особисто під гнів Батия». Барто зауважить на це, що вихав Михайло Чернігівський без сім'ї: дружина князя залишилася на Київщині. Отже, це не була втеча. Ряд джерел вказує на те, що Михайло Всеволодович ішов до угорців з метою коли не організації спільної відсічі загарибникам,

750 років тому в Сараї за наказом
Батия страчено одного
з найвпливовіших князів Русі



то хоча б інформування Заходу про загрозу для нього.

Переговори Михайла Всеволодовича з угорським королем Белою, очевидно, не мали успіху у зв'язку з яким ослабленням позицій гостя. На початку 1239 року Данило Галицький, скориставшись тим, що Ростислав, син Михайла Чернігівського, вирушив у похід на Литву, повертає собі Галич. А недруги Михайла Всеволодовича, почувши про від'їзд князя з Києва з дипломатичною місією, вживають ряд заходів до усунення його взагалі від будь-яких владних повноважень. Так, Київ займає спочатку Ростислав Мстиславович, а потім Данило Галицький. Луцький і перемишльський князь Ярослав Інгваревич захоплює в Кам'янці втікачів від київського перевороту — «княгиню Михайлову со мною жеством полова».

Арешт осени 1239 року дружини Михайла Чернігівського Олени з прихильними до її чоловіка боярами порушили недавно риваного сил, що встановилися між князівствами, фактично Михайло Всеволодович перед Батиевою навалює стає князем без землі. Король Бела, враховуючи ці обставини, не навмисно віддає свою дочку Аліну за його сина, Ростислава Михайловича (одруження їх усе-таки відбувається, але через кілька літ. — Прим. автора).

Про дні минулі

Обкомівські коридори: нотатки нестороннього

Взявши в руки «Обкомівські коридори», перше, на що зверну увагу, — надто категорична, на мій погляд, анотація: «Книгу «Обкомівські коридори» написано у формі щоденникових нотаток, що свідчать про їх об'єктивний характер». І одразу зреагував: «Господи, це один об'єктивний суб'єкт — оцінювач нашої історії».

Коли читав вступне слово, стає значно легше, і спокійніше, бо воно переконує, що автор аж ніяк не претендує на узагальнюючі оцінки, а лише намагається бути щирим, надати читачам «записи журналіста, молодого у той час літератора, для якого було цікавим все в новому середовищі».

І. Г. Гаман, «Обкомівські коридори». Дещо з записів: квітень 1965 — 1968 років. — Київ: «Вісник», Харків: РБП «Оригінал», — 1995.

ці, до якого він потрапив...». Тому незалежно від того, наскільки створена ця випадкова суперечливість між лаковим анотацією до книги і таким самим автором, але сама вона відразу й захоплює увагу читача.

Можливо склалася враження, що сьогодні видання такого типу не мають жодної цінності, бо партійно-командна система назавжди відійшла в минуле і її досвід не може бути використаний у розв'язанні сучасних проблем. З таким підходом можна було б і погодитися, якщо не одна обставина: КПРС — КПУ була не так партией, як системою державної влади, котрій доводилося вирішувати специфічні завдання функціонування держави і розв'язувати не так партійні як загальносуспільні проблеми. Вплив цієї системи поширю-

вався на весь суспільний організм економіку, масову свідомість, стиль діяльності державних і господарських кадрів і так інше. Тому, на мого глибоке переконання, було б просто необачним відмахнутися від минулого і не посприяти зрозуміти, так би мовити, внутрішню анатомію функціонування командно-адміністративної державної системи.

Тому навіть відомий дослідник минулого (напевно, більшовик мірок, ніж позитивний) не зайняв у процесі переходу суспільства від тоталітаризму до демократії, підготовки власних національних кадрів державного і господарського апарату (політичного і господарського еліти), поважливого ставлення до людя.

Павло ДЕМЧУК, професор кафедри віскавої політології і права Київського віскавого гуманітарного інституту.

Протест

Руїна 40-х років була така сильна, що давала мало надії на швидке звільнення від рабства. Зневір'я, відчай, приреченості, що охопили величезні простори загарибленої і сплюндрованої Русі, важко було знайти альтернативу. Нищівний погром, тактика вогню й меча, застосована загарибниками у Чернігові, Києві та інших містах, відкидала у той момент будь-яку думку переможених про реальність агітування місцевих сил для організації супротиву, збройного протесту поневолевачам.

Київські керманчі краю постоли перед дилемою: або смерть за непокор, або збережена влада ціною принизливого плазування перед переможцями, або втеча подаль від лиха і нелегке життя в еміграції.

Восени 1245-го Батий наказав прибути до нього князям, які княжили у підкорених ним землях. Двадцять п'ять днів у січні 1246 року перебував у ординській ставці Данило Галицький. «І поклонився він за звичаєм їх, і ввійшов у вежу його, — повідомляє Галицько-Волинський літопис. — Він (Батий), сказав: «Данило! Чому ти еси давно не прийшов? Але якщо нині ти прийшов еси, то й се добре. Чи п'єш чорне молоко, наше пиття, кобилячий кумис? І він сказав: «Досі я не п'ю. А нині ти веліш — я п'ю. Він тоді сказав: «Ти вже нап-таки, татарин. Пий наше пиття!» І він (Данило), випивши, поклонився за звичаєм їх». Ціною ганьби і приниження Данило Галицький зберігає за собою владу над князівством. Для православних тієї доби виконання ординських обрядів було різкою ознакою зради віри.

Подія, яка сталася у 1246 році в Золотій Орді, щодо цього була дещо нетипова і нечувана: чернігівський князь Михайло Всеволодович, викликаний у ставку до Батия, відмовився перед зустріччю з ним віддати шану божествам непереможного завоювання, виконати нехристиянський обряд. Цей вчинок без перебільшення слід розцінювати як мужній виклик смерті, поневолевачам, політичний протест загарибників.

Дехто з істориків сумнівається, чи був він загарибним Мовляв, усе те художній вимисел авторів переконних житій. На щастя, версії й міркування щодо загибелі Михайла Всеволодовича не обмежуються лише життійною літературою, яка творилася за завадів визначеними канонами. Нотатки католицького монаха-домініканця П'єро Карпіні, який побував в Орді через кілька місяців після страти князя, підтверджують у деталях мужній вчинок Михайла Чернігівського.

Мученицька загибель 750 років тому чернігівського князя стала для православ'я і тієї доби ративним символом нескореності віри, цементуючою духовної єдності русичів. Монгольське нашествя трактувалося як гірка розплата за усобиці, князівські підступи і чвари, за пролиття невинної крові. А незламна вірність Богу, повернення до суворого наслідування християнським істинам — ось порятунком, шлях до свободи. Тільки за цієї безкомпромісної умови можна здолати агресора. Незаборговий чернігівський князь дав зрозуміти Батієві: є гірші поневолені народи, є тяжка реальність монгольської окупації, але і є над усіма Бог, духовний оберіг — віра, сила, які не здолати нікому.

Чернігівська область.

Пером поета правлять спогади

СВОЕ ахощення у рік вісімдесятих років відомий український поет Олександр Ющенко відзначає ще однією солідною публікацією — книгою «В пам'яті моїй», що є продовженням чотирьох попередніх подібних видань його своєрідної авторської меморіалістики.

Книга Олександра Ющенка рясіє іменами діячів літератури і мистецтва, з якими йому доводилося зустрічатися. Особливо хочеться відзначити змистові нарис-есеї, присвячені зустрічам з Максимом Рильським, Борисом Антоненко-Давидовичем, Олександром Ковальком, Іваном Козловським, Семеном Гейченко, Платоном Майборода та деякими іншими особами, які вважалися яскравими квітами української культури.

Лист до Івана Цюпи (є й такий жанр у книзі) «Незабутні голоси» повертає читачів до воєнних часів, коли українські письменники і журналісти працювали на радіостанції імені Тараса Шевченка у Саратові, повідомляє нові деталі і подробиці про те, як готувалися радіопередачі за участю народного артиста Юрія Шумського, письменників Ярослава Галаана, Валентина Ткаченко, Марії Пригари. Значний інтерес викликають пропозиції та ставлення деяких митців і письменників, які вони діялися під час зустрі-

чей з автором щодо поціновування українських письменників та їх творів. Так, зокрема, йшлося про встановлення пам'ятників літературним героям, таким, як Шевченко, Катерина, Гогольський Тарас Бульба, Натака-Полатка Котляревського та іншим; висловлювалися критичні думки стосовно монументальності скульптури, невдоволення викликали знаменита райдуга «Дружба народів», що за консерваторією, встановлення пам'ятника Івану Котляревському не на призначеному раніше місці у центрі Києва.

«Моя пам'ять — акумулятор тих днів», — сказав про себе автор у одній із своїх роздумів. Із цього Гадаю, що він упорався зі своїм завданням, своєму пам'яттю розкрив перед нами яскраві і незабутні сторінки становлення і розвитку української духовності, невідомими історіями, епізодами і штрихами довів ще раз активну участь письменників і митців у цьому процесі.

Як знавша Олександра Ющенка, цієї книгою він не ставить крапку на своєму спогаді, підготовлено це два томи рукопису твору, побудованого на спогадах про минуле. Будемо сподіватися, що і ці книги побають світ до його вісімдесятиліття. А поки що слово відчужості за те, що ним зроблено...

Григорій ВАРТАНОВ, професор.

Тетяна ІВЖЕНКО, «Голос України»

Нарешті будемо говорити на «Ви»

Агентство «Інтерфакс-Україна» поширило повідомлення про те, що Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко 2-3 жовтня перебував у Москві, де провів переговори з главою російського уряду Віктором Черномірдіном. Кажуть, що, за прикладом Президента України, Прем'єр-міністр під час утаємниченого візиту домовлявся з російською стороною про двостороннє торговельно-економічне співробітництво і про підготовку угоди щодо подолу Чорноморського флоту. Темі, як кажуть, вічні.

Щоправда, прем'єр-міністри змушені поспішати з укладенням суперечливих позицій, бо на найвищому рівні вже було заявлено, що всі українсько-російські проблеми будуть розв'язані, а відповідні угоди — надіслані не пізніше жовтня.

Окрім того, російська сторона, запровадивши ПДВ на українські товари, на думку оглядачів, свої мети не досягла: обсяги експортно-імпорتنих операцій істотно не змінилися. «Оскільки Білорусь відомілається стягувати ПДВ з українських товари, то запровадження Москвою податку втратить сенс», — зазначив експерт міністерства зовнішніх економічних відносин РФ, стверждаючи «Інтерфакс-Україна». Білорусь, яка створила з Росією спільний митний простір, нещодавно заявила, що «російські» методи економічної співпраці з Україною не відповідають національним інтересам держави, а тому, незважаючи на дії РФ, експорт з України безперешкодно здійснюється через білоруські кордони.

Щодо національних інтересів нашої держави, то вони детально викладені в проєкті програми уряду. Кабінет міністрів України має намір активно працювати «над усуненням перешкод для розвитку повномасштабних економічних відносин і режиму вільної торгівлі без дискримінаційних обмежень, на основі суверенітету, рівноправ'я та взаємоповаги».

Наталія ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Засудили сусідів, щоб свої боялися

ДНЯМИ Мінський міський суд оголосив вирок сім'ї підсудних: 2-3 роки (хто скільки «засуджує») виправних робіт. Офіційне звинувачення — участь у групових діях, що порушують громадський порядок, і заведення образ правничим міліції. По завершенню судової процедури прибули ретельно підмела підлогу та витерла пил з лави підсудних. Який клімат їй, кого, за що і чому судили у цій залі?

А Українській державі? Ажже, мабуть, уперше з часу проголошення незалежності України її громадяни узялися за участь у маніфестації, та це й у сусідній країні. Кажуть, демократія — поняття інтернаціональне, але в кожній країні його трактують по-своєму.

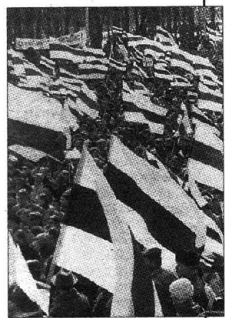
Смеро українських громадян, які 26 квітня вирішили пройти вулицями Мінська, приєднавшись до акції «Чорнобильський шлях», вважали, що мають на це право. Білоруські власті, навпаки, не знаходячи слів від обурення чому українці намагаються втручатися у внутрішні справи Білорусі, та це й вилучили антиукашенківські заклади. Можливо, саме цей аргумент і відіграв згодом вирішальну роль.

Мирна маніфестація несподівано перетворилася на побійку (такі іноді бувають) міліцією, яка намагалася зупинити маніфестантів. А головними винуватцями оголошили... непокорених гостей з України. Начальник Головного управління громадсько-політичної інформації адміністрації президента Республіки Білорусь Михайло Підгайний так і сказав: «Мітинги та маніфестації в Білорусі завжди проходили цивілізовано, а цього разу на вулицях Мінська пролилася кров. Ті, хто винен, не могли залишитися непокараними».

Позицію білоруських властей зрозуміти неважко, адже керівництвом держави, говорючи про ситуацію в країні, щоразу наголошувало у державі все спокійно, а

якщо й виникають непокори зуміння з опозицією, то з вини зарубіжних сил та засобів масової інформації. Отож винні «зарубіжні сили» в особах сім'ї громадян України було віднайдено. І якщо позицію Білорусі хоч якось можна пояснити, то чому Україна не поспішила на допомогу своїм громадянам — не зрозуміло. Захистити їх узявся білоруський адвокат Володимир Колесніков (кажуть, ніби він попрацював політичного притулку в Україні, мотивуючи це політичним гонінням, якого він зазнає на батьківщині). МЗС пообіцяв, що уважно спостерігатиме за ходом слідства, заявивши про небажання ставити під сумнів законодавство сусідньої держави. Навіть якщо демократичність цього законодавства ставити під сумнів Рада Європи?

Чим пояснити таку пасивність відомства, яке мусить захищати інтереси своїх громадян за кордоном? Можливо, тим, що затримали мали притягати до ультратериторіальної організації УНА-УНСО. Але членство в партії чи організації це не є



ознакою злочину. Просто Україна досі не навчилася захищати своїх громадян.

Чомусь пригадалися події торішньої давності. Коли увесь світ виступав проти проведення Францією серії ядерних випробувань, «зелені» з різних країн приїжджали до Франції, діставалися кораблями до закритих баз цієї країни в Тихому океані, при цьому... порушуючи закон. Жодного із затриманих не було кинуто до французької в'язниці.

Наталія БЕДРИЧУК, «Голос України»

II. Заробляння мозолів на чужій землі. Як право і привілей

ДАВНС прислів'я стверджує: «Там, де ведмідь не пройде, проскочить олень». Ці слова відразу спадають на думку, коли порівнюєш роботу державних та комерційних структур, що працевлаштовують українських громадян за кордоном.

Дещо «неповоротко» діяльність місцевих центрів зайнятості, які змушені працювати лише в межах нечислених міждержавних договорів, віддають багатьох потенційних «клієнтів» (про це йшлося у попередній кореспонденції «ГУ», 2.Х.1996 р.). Вітім, як і завжди, «святе місце» хтось-та обов'язково заповнює. Численні комерційні фірми за відповіду ціну працевлаштовують у будь-яку країну світу всіх бажаних від професора університету до жінки сумнівної поведінки (якщо це й перелічення, то не так велике). Отже, настав час поговорити про можливість недержавних структур.

«Стежте за рекламою!»

Можливо, ви повторите мій шлях купити в кіоску газету, детально вивчити рубрику «Пропонуємо роботу» і... не знайдете там нічого, крім двох-трьох оголошень підозрілого змісту, що запрошують «йдати у клуби Японії»... Що сталося? Ажже це неадекватна реклама послуг працевлаштування за кордоном займала у газетах цілі сторінки!

З'ясувалося: восени минулого року, коли справді мало не на кожну кроці сумнівні компанії пропонували «знайти стабільний заробіток в інших країнах», органи внутрішніх справ провели перевірку майже 350 таких фірм.

Практично в кожній із них були виявлені порушення. Причому взяти гроші і текти — це ще не найсерйозніший «гірх» таких «комерсантів». Значна частина фірм фактично постачала «дівчаток» в іноземні борделі. Причому часто без відома самих жінок: вони, кажімо, приїжджали працювати в кафе, а господар забирав у них документи і змушував займатися проституцією. Таких трагічних історій ви самі, мабуть, чули достатньо.

Результати перевірки цих фірм були викладені у доповідній записці Президенту України. Також у документі містилися пропозиції, які змінили ситуацію на краще. Міністерство внутрішніх справ, зокрема, вважало, що слід негайно заборонити усім комерційним фірмам працевлаштовувати українських громадян за кордон. Щоправда, до таких радикальних заходів справа не дійшла, але певний порядок у цій галузі навель сутенери та шахраї вже не почуватимуться так вільно, як раніше.

Загалом, це донедавна неважливе працевлаштування за кордон мало право лише 8 недержавна фірма, і 35 з них шукали роботу для українських моряків. Нині набувають чинності нові правила ліцензування комерційних структур, і скільки їх законно працюватиме у майбутньому, покаже час.

Отже, якщо ви вирішили звернутися до послуг недержавного підприємства, перш за все вимагайте показати ліцензію. По-друге, не поспішайте давати гроші заздалегідь: за законом оплата відбувається лише після працевлаштування.

До речі, не варто гаяти час на довге листування з українськими та іноземними фірмами, що пропонують за астрономічні гроші адреси працевлаштування. За свідченням самих іноземців, там будуть надіслані або адреси вже неіснуючих фірм, або підприємств, які й так заважали пропозиціями від громадян СНД. Це — робота марна.

Найкраще звернутися до солідних недержавних компаній. Дуже часто вони — «спеціалізовані». Наприклад, відправляють робітників лише до Японії або Сполучених Штатів. Але також працюють і з тими краї-

нами, з якими ми маємо міждержавні угоди, тобто в тому самому напрямі, що й місцеві центри зайнятості. Скажімо, нині тривають переговори між Україною та Чехією про встановлення квот на працевлаштування наших робітників — називають цифру в 50–60 тисяч! «Заповнювати» квоти будуть і комерційні фірми.

Недержавним структурам часто вдається неможливо (неможливо для державних). Вони і умови роботи запропонують країні, і країну «обережуть» ту, що замовляла. І не залежать від того, про що домовлялися політики: наприклад, Греція не захотіла розпочати переговори з Україною про працевлаштування в себе наших громадян. Натомість лише силами комерційних структур у Греції знайшли роботу кілька тисяч українців.

Проте, можливість і цих фірм обмежені. Часом вони знають фіскало під час переговорів з державними підприємствами інших країн і не завжди можуть поспирити у працевлаштування інтелектуальні. Отже, якщо вам не змогли допомогти ні в місцевому центрі зайнятості, ні в комерційній фірмі, то нічого іншого не залишається, як узяти свою долю у власні руки.

Одного у полі легше помітити?

Спочатку — трохи статистики. За даними місцевих органів служби зайнятості та відповідних комерційних агентств, котрі мали бажання «звітнувати», за перші місяці 1996 року працевлаштувало 6055 осіб. Найбільше — у Росії, Греції, Кіпрі, Польщі, Ірані, Ліберії.

Як то кажуть, «не вір очам своїм». Спеціалісти щодо такої статистики дивуються: «Листе в Чехії цих трудових мігрантів не менш як 50 тисяч...», хоча через державні та недержавні агентства їх влаштувалося... 177 чоловік. Але навіть якщо взяти до уваги не завжди чисті звітистості комерційних фірм (податків!), то все одно стає зрозуміло: більшість українських громадян шукають собі роботу самостійно.

Насамперед, зазвичай, «визначають» своє генеалогічне дерево з метою визначення родичів за кордоном. Потім настає черга дружнього листа... Незуцеша — а ти вже й у Польщі (Ізраїлі, Німеччині, Канаді — порібіне підкреслити). А за допомогою рідних такі знаходили непогане місце бармена, джукєй і лєтши мерцїй додому оформити документи...

Ось тут і починається найважче: отримання дозволу на роботу. Наприклад, розповідає віце-консул Генерального Консульства Республіки Польща Гжегож Камарек, для отримання такого дозволу необхідно згода «нововведених уножда праці» (місцевої служби зайнятості). А згода надається лише тоді, коли польський роботодавець доведе, що ніяк не зможе обійтися без української робочої сили, і документально підтвердити, що «пропонує» цю роботу всім польським безробітним.

Але потрапити на роботу до наших сусідів це не так важко. А от отримати дозвіл на роботу в Німеччині, мабуть, може лише український Ейнштейн, та й то який зможе переконати німців, що працюватиме за фахом. Можливо, саме тому — є робота, але не пускують, — так багато наших співвітчизників стають нелегальними трудовими мігрантами, хоча, за статистикою, у світі 25 відсотків людей працюють за кордоном нелегально.

Щоправда, «проблеми нелегалів» визнають, по-моєму, лише науковці, які працюють над міграційними питаннями. Ніхто інший це за проблему не вважає: ні центри зайнятості, ні консульські служби, ні самі «нелегалі». Вони єдині у своєму оптимістичному відношенні між країнами розвиватимуться, кордони стануть «прозоріші», укладатимуться нові договори, а тому цілком щодо трудової міграції, помешає бюрократизму, а отже, нададі всі працюватимуть легально.

Можже, саме так і буде. Але от що спадє на думку: мабуть, щоб здійснити такі грандіозні плани, доведеться попрацювати. Причому до свого поту і на своїй землі.

Тетяна ПЕТРОВА, «Голос України»

Для перемоги всі засоби хороші?

Із наблизженням виборів у США кандидати на пост президента вже не знають, що втнути, аби завоювати симпатії виборців. У виборчу кампанію включаються також головні претенденти на роль першої леді.

Нещодавно Хіларі Клінтон перемогла Елізабет Доу у своєрідному конкурентному змаганні, організованому американським журналом для домогосподарок. Було надруковано рецепти улюбленого печива дружин обох кандидатів і пост президента. Пані Доу запропонувала читачам випускати печиво з екзотичними горіхами пекан, яке можна приготувати за сорок п'ять хвилин. Пані Клінтон представила на суд читачів жорі дуже простий і малокалорійний рецепт (американці жартома назвали його демократичним) шоколадного печива, яке готується за 10 хвилин. Останній рецепт і визнано кращим.

Проте найголовніший аргумент на користь Хіларі Клінтон — першої леді, яка має уособлювати розумного парадника, вірного товариша і добру господиню, — дружина теперішнього президента США приберегла на кінець виборчої кампанії. Шаєну кількість прихильників принесла кандидату від демократів така заява пані Клінтон: «Ми дуже хочемо мати це одну дитину... І переконана, це буде просто прекрасно». Йдеться про те, що сім'я Клінтонів має намір усунути її малу. Причому, перша леді дуже хотіла б стати матір'ю малюку знову або темнішою. «Я вважаю, що дати дитини шанс і політис з нею тим, що жєєє, — це один з найбільших подарунків, які можна зробити і собі, і малюку», — сказала Хіларі Клінтон в інтерв'ю американському журналу «Тайм». Щоправда, усунення відбудеться не раніше президентських виборів, оскільки сім'я Клінтонів побоюється, що до того часу не зможе приділити дитині достатньої уваги. Дочка Клінтонів Челсі це не висловила свого ставлення до рішення батьків.

(Закінчення. Початок у «ГУ» за 2 жовтня н.р.)



Володимир ПУЧКОВ, журналіст; Олександр КРЕМКО, фотокореспондент

Блиск і злидні Ольвії

Попри цілковитий брак фінансування, Ольвійська археологічна експедиція і цього сезону продовжувала копітку роботу з вивчення й збереження безлічного скарбу нашої землі — Ольвії.

Цього року на розкопках сталася ПОДІЯ — виявлено рідкісну знахідку: мармурову голову Гермеса.

Утім, «рідкісна» — не те слово, знахідка навіть для Ольвії унікальна. Таку річ знайдено тут уперше, — уточнює член-кореспондент НАН, доктор історичних наук Сергій Крижицький — науковий керівник Ольвійської експедиції, очолюваної кандидатом історичних наук Валентиною Крапівіною.

— Ми знайшли її під час розкопок підвалу, — розповідає Валентина Крапівіна, — в шару, що утворився наслідком пожежі, яка сталася в III столітті нашої ери. Схоже, мармурова статуетка прикрашала нішу в приміщенні над підвалом. Точніше датувати знахідку поки що немає змоги, ясно одне: до Ольвії її завезено.

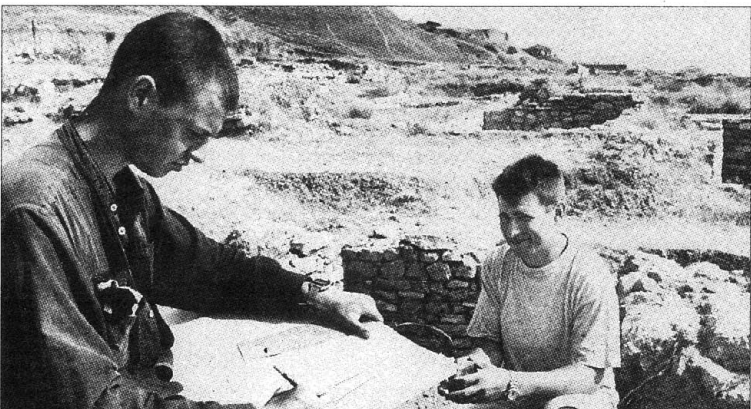
... Мармуровий Гермес, вісник богів, покровитель подорожніх, провідник душ померлих,

який, за легендою, був однаково вхожий до обох світів — життя і смерті, слухає нашу неквапну розмову. Його античні кучері, відмиті від багатовічної глини, акуратно обрамляють гарне обличчя, і тільки мармуровий ніс у незапам'ятні часи постраждав від жорстокості варварів...



Керівники Ольвійської археологічної експедиції — Сергій Крижицький і Валентина Крапівіна — серйозно занепокоєні нерадичними перспективами. Адже розкопки в Ольвії фінансувала держава навіть у скрутні повсякденні роки. В громадянську війну знаходили можливість охороняти цю заповідну територію, зберігати її до кращих часів. «Кращі часи» настали — і місцевий радгосп спорудив на території ольвійського некрополя... свинарник.

Ольвійській археологічній експедиції треба не так уже й багато: гроші на цемент і продукти. Хочеться сподіватися, що допомогу буде надано. Бодай Миколаївською облдержадміністрацією, нехай навіть мізерну. Адже стародавня Ольвія може подарувати нашому поколінню унікальні речі, що пережили людей, пережили віки.



Віктор ТЕРЕН

Наші першодруки

Книжковий кіоск

Що залишимо в хлібі і слові?

ВІКТОР ТЕРЕН — поет і прозаїк, автор понад півтора десятка поетичних збірок, прозових та дитячих книжок. Лауреат кількох престижних літературних премій, його твори перекладені на англійську, французьку, італійську, словацьку, румунську та інші мови. Однак вважає своїм найприкметнішим твором першу програму і статтю Народного Руху України, співавтором яких він був. Нині В. Терен — народний депутат України.



Воя

«Пишу твоє ім'я...»
Поль Елюар

Ми її зашивали в підкладку ховали в шухлядах випадали з р...йського вірую звідки рдко повертають розпознавали в ностальгії ікон мерехтінні зірків шифували кризь телефонне шипіння берегли як мовчання воями ми переконувалися що вона є коли її вирчувували з рук захопили в пазуки монументів загнали кремльською зіркою біла наче листівка біла як простораділо хочанням чорна як степ до плута незграбна як той хто вдруге вчиться ходити і наче дитина що вперше стає на ніжки перекочується як сніжинка веснянка і вєсюдюша і одна-однієнька одніша навіть за тебе коли серед ночі загрозкують в двері 1991 р.

Благословляйся, душе моя

благословляйся, душе моя, кожне дихання, кожну хвилину. роки мої ідуть на долину, кличу частіше Господне ім'я. ближче, все ближче до маминих трав, тих, що тепер зеленіють над нею. важко і легко ставати землею, легко і важко землею ступав.

що там позаду в мінливій імлі? що ми залишимо в хлібі і слові? як нас припомнять при добрій розмові? — вічні питання на вічній землі. очі коли наостанок зімкну, друзі, не треба наймати оркестру. вітер хай буде мені за маестро, гілку мені покладіть полину. знаю, ви будете радісно жити, буде вам рідна земля. не руїна. буде щаслива моя Україна, волю її над усе бережить. збудеться все, що Господь написав ще на маленькій дитячій долоні. крихта моєї пшеничної долі в Книзі, що твориться на небесах. благословляйся на пташиний політ, душе моя із тремтливого шовку. Слово і Пропор наш синьо-жовтий — це мій останній для Вас заповіт.

Сестричка і братик

доки й світу — сестричка і братик — очко й брова він у синій сорочці вона тоненька степом ідуть з України та в Україну ... он коні татарські он матросики з торбами він в долині зажмуриться вона злетить наче хмарка листочком прикинється тінню дивись не помітай це вже пізніше прийшли до нього кажуть йому — віддай те що бачило а ти що не бачила — нивку зверху і низу шаблю в криничі волків хрест на вогниці свічки церкву в зернині буде всім порівну будем ділити смугу шпакку диму буде колгосп «Завет Ліліча» буде приспівувати онуча: «два півники два півники горох молотили два чекісти-хочуїсти по татах ходили цап меле цап меле борідка метляе а маленьке цапенятко на скрипочці грає...» грає та витраває на діда не дивиться

а дід — лежить собі склепив повіки тепер уже його не знайдете до страшного суду

Стира платівка

танго ніч і день у Кремлі танго патефон стерта платівка стара мелодія тридцятих двадцятих кремльське танго запрошуємо Вас на танго це раз ще пані Україно «ми вас так любім!» танго

Ми — н'єстєстєлєборці

Ми — п'єстєстєлєборці, Але немає в нас Ні ненависті в очі, Ні помсти про запас. Ми пам'ятники рушм, Що ставила Москва, Щоб вави ніжні душі Не вижерла черва. 1990 р.

На шаблі слюза

Коли б народився тоді, як шаблі Митили в смертельній апорі, Я б хату замкнув, — покотився б землі, І пішов до Петлюри. —Прийми, отамане, прийми ось таким... — Та, мабуть, і вся промова. І нас перестріли б оті байстрюки Полковника Муравйова. Шмагала обличчя, кривава лоза, І вітер над снігом хвиляв. А день... так світився, як на шаблі слюза, Коли ми залишили Київ. Закусим гризоту гірким огірком. І далі, і далі... на Проскурів. Та ще такі свій, Коцюбинський Юрко, Батька забув і скруив. Навколо збиралися всі... і не всі... Вони селюки двожили. А та Україна... не стрічка в косі — Вирьовка на шпії. Не спала й проспала у Бога тоді Лиха наша доля кохана... І що то за пранор? Жита золоті Та синій димок з нагана.

Ворожба

... розкидає карти по столу візьме густеньке сито і сіє просто на них — так треба от і лежать і пливуть по білому снігу місяць горить на два боки — живим і померлим свічки мерехтять бубнові обпалюють пальці (той що з рікками шкодить — он сліди копитель сімка пікова й дев'ятка) вже воно починається! вже дозволив дід що в короні! — все що було і буде як на долоні чорна постіль білу перебиває казенна бумага на лудочку трає пізна дорога ранню за поли хапає — одж порвала тіло світитися з тревовим хрестиком кішка грається —які хлопці матір виручили бі! — а хлопці — «як були ми козаками поле всіли кістками а призвалися в валети — маєм царські єполеті ми б і виручили — тільки шабельки в густому тісті злиплися... ти ж бабо і вина сієш борошно...» тоді згребє всю муку спече коржа на волі покрише гукне свого півня з червоним сергами — хай повилкоче піку посвітліє в колоті

Небо

небо це волосся твоє що відлітає за птахами вирій з китайського шовку це вогні які заблукали це комашка що залетіла в око Святому Петру грудочка снігу — то ангелик жартуючи кинув за комір школяріку хмарка хмаринка це душа що шукає притулку небо тоский погляд кризь грати чекістських підвалів пасемє диму церковна молитва сів'яно на образах і Христові тернії блискавки небо це шпаліве згігання видихнуте повітря це твердиня на якій стоїмо нагадує як читається слово СВОБОДА

Співець, якому підніс ліру сам Орфей

Що ми знаємо про українського письменника Петра Кармаського? Хіба те, що він належав до літературної групи «Молода муза», створеної у Львові на початку нинішнього століття, і стояв на платформі декадентства, занепадництва, модернізму... Принаймні це донедавна так стверджувало радянське літературознавство. А він завжди залишався вірним сином свого народу, якому служив педагогічною, письменницькою редакторською працею. «Час, у який випало жити й творити поетові», — пише доктор філологічних наук Микола Ільницький, — сповнений складних і драматичних подій та соціальних процесів: дві світові війни, розпад Австро-Угорської імперії і трагедія Західноукраїнської Народної Республіки, що лишила свій слід у стрілецьких піснях, окупація Галичини Польщею і пацифікація («втихомирнення») українського населення, сталінський репресії і перші проблєки хрущовської відлиги... А при цьому участь — не завжди заважена і не завжди з власного бажання — в різних політичних справах і попадання у триби різних політичних машин. Його муза змужна була видавати й фальшивий звук, але він усе ж залишився «співцем, якому підніс ліру сам Орфей...»

Щоби переконатися у правдивості слів відомого літературознавця, треба ознайомитися з книгою вибраних поезій Петра Кармаського «Дорогами смутку і змагань», яку видали львівське видавництво «Каменяр». Принадно зауважимо, що збірку укладено на дві третини з не друкованих досі поезій, хоч можливо, як зазначають упорядники, що окремі з віршів свого часу побачили світ у періодичних чи принагідних виданнях, розсіяних по цілому світі, куди немилосердно діла закидала Петра Кармаського.

Жахи сталінського морозу в Україні

Книга Григорія Костюка «Сталінізм в Україні», яка написана у 50-60-х роках і побачила світ англійською мовою у трьох видавництвах за кордоном, нарешті прийшла до того, кому вона насамперед адресована: до масового українського читача. Це ґрунтовне і всебічне дослідження автора, який на собі відчував жахи допитів в енкавдистських катівнях і провів п'ять років у сталінських концтаборах, благословило у світ добре знане нам видавництво «Смолоскип».

На підставі джерельних матеріалів Г. Костюк переконливо доводить, що російський імперіалізм породив всесереджаний режим репресій і терору. За переконанням автора, більшовицький режим в Україні, як і в інших республіках колишнього Союзу, був не що інше, як страшна війна держави з народом.

«Немає сумніву, — зауважує у вступній статті Юрій Балзю, — що твір Григорія Костюка спонукає українських учених до подальшого дослідження радянського періоду в історії України, зокрема історії сталінського терору, рани від якого ще кровоточать на тілі нашої нації».



Якщо голова обдєржадміністрації пише вірші, значить в області все гаразд!

З-поміж книжок, що їх останнім часом на власний кошт видає лєгатори Житомирщини, збірка поезій «Вірність», випущена у світ місцевим видавництвом «Льончок», привернула особливу увагу читачів. Її автор — Антон Малиновський, голова обласної Ради й обдєржадміністрації.

Про те, що він тяжко до поезії, мало хто знав. Перший вірш збірки датовано 1963 роком, останній —

нішнім. Кількісно значно переважають твори, написані ще в 60-ті та 70-ті роки: пізніше на творчість бракувало часу.

Нешодавно, що до виходу збірки, Антон Малиновський зізнався перед телекамерами, що на душі неріdkо буває дуже тяжко, бо не знає, що сказати людям, які запитують, коли ж нарешті настане просвітот. Та на додачу ще й місцеві політики обзивають: хто консерватором, хто відступником...

У наш суперечливий і непростий час збіркою мовби нагадує нам, що є в житті те, що вище за всі наші ж створені проблєми:

Ну що ті вітри буревійні? Весну ми свою зберегли. Зігрили в тремтячих обіймах, Щоб квіти кохання цвіли.

Вірність у коханні і вірність рідній землі, вірність традиціям батьків і вірність самому собі — це провідні нити збірки. Звісно, літературний критик, перечитавши її, знайде що закінити авто-

рови. Та значно важливіше те, що шану до хліборобського поту, продекларовану в раних, написаних ще в юності віршах, Антон Малиновський як керівник обласної підкріплює конкретними справами, зокрема наполегливістю у виконанні програми «Сільська вулиця», за якою в області споруджено вже кілька тисяч кілометрів доріг у селах і про яку сам так говорить: «Криза мине, а дороги для сільських трудівників залишаться».

Олексій КАВУН.
Житомир.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

У ЛІПНІ позамитого року в нашій Сонячній системі стався один з найбільших космічних катастроф: з Юпітером зіткнулася гігантська комета Шумейкері — Леві. Ударом ядра катастрофа не скінчилася, бо необхідна на Юпітері була не одна, а дві комети — скалок приблизно з даского безмежжя. Загалом вибух випалив у навколишній простір невелику енергію порівнянню з тисячу разів більше, ніж випалив би в разі одночасного вибуху всіх наразі відомих людством ядерних потенціалів. Юпітер за розмірами є триста з лишком разів перевищує Землю, а комета Шумейкері — Леві була на нашій планеті, то все живе і сучасний людство би згоріло.

Астрономи всього світу ще за два роки до катастрофи на Юпітері пильно стежили за прибулою з космосу: чим скінчиться її гостиння? Уже коли зіткнення сталося, від учених чекали чітких відповідей: опече чи ні вилітнула на Юпітері колосальна енергія нашу Землю; вплине чи ні вибух на нашу атмосферу? Астрономи й фізики незабаром заспокоїли, що побоювання безпідставні.

Та є на планеті людина, котра з таким висновком категорично не погоджується. Вона заявляє, що негативні наслідки навіч, але, оманливо пояснюючи їх іншими причинами та факторами, людство тим часом не бачить суті земної небезпеки і не готується до неї, а вона справді загрожуватиме нашій планеті. Ця людина — Василь Дмитрович Коваленко з Дніпропетровська. Він каже, по суті, про фатальну помилку сучасників, котра може дорого коштувати для наступних поколінь.

Давайте познайомимося з Василем Дмитровичем. Він не вчений, хоч і має кілька публікацій у наукових збірниках та журналах. Виготовував доповіді на престижних конференціях і симпозіумах у Москві, Санкт-Петербурзі, Новосибірську, Києві, знайомлячи поважний світ учених зі своїми, як він вважає, відкриттями. Вчені, щоправда, не вважали його твердження сприймати як відкриття — називають їх лише оригінальними гіпотезами.

Так от, Коваленко усе своє життя присвятив військовій авіації, закінчивши спочатку авіаційно-технічне училище, а потім і Військово-повітряну інженерну академію. Останні двадцять п'ять років серйозно займається прогнозуванням погоди та кліматичних змін на Землі, спираючись не лише на чинники земного походження, а й на ті, котрі формуються зоряними просторами. Якщо догори кліматологи й гідрометеорологи виходили з того, що земля покрита від полюса до полюса і навколо екватора «коритуються» винятково процесами, які відбуваються в межах атмосфери та Світового океану, то Василь Дмитрович міркував інакше: погодні та кліматичні умови нашого планетарного середовища передусім залежать від космічних факторів.

Гідрометеорологи — за суттю своєю оперативні наслідкові, а не причинні: далі досліджень передбачень не зазирають. Якщо й зазирають, то винятково на підставі статистичних даних, нагромаджених багаторічними спостереженнями. А цього, погодьтеся, замало, аби з мінімальними похибками передбачати погоду на рік і більше. Господарська, виробнича, екологічна, науково-пошукова і навіть космічна діяльність людства фактично здійснюється без жаданого і достовірного довгострокового метеозабезпечення.

От Коваленко і вважає, що саме ці прогалини заповнюють його гіпотези та тлумачення, які вже давно претендують на визнання. Те, що Василь Дмитрович називає власними відкриттями, а вчені — поки що обережно — гіпотезами, пов'язане насамперед з його поправкою до добре відомого закону Кеплера про небесну механіку, за яким по відношенню до всіх планет

Сонце постійно й незмінно перебуває в одній точці. Коваленко першим не погодився з постулатом, бо виявив нестационарність, дисиметрію світла. Василь Дмитрович тлумачить: Сонячна система має спільний центр мас, навколо якого обертається і світло, максимальні віддалення на півтора мільйона кілометрів. Звідси несталість і періодичність коливань потужності та геометрії руху спрямованої на Землю сонячної енергії. За Коваленком, тільки раз на 180 років Сонце «спухається» Кеплера — потрапляє до центру мас, натомість веде інший час викликає «непередбачувані» варіанти погоди та зміни клімату.

Усе це, справді, могло б сприяти лише як теорії, якщо Василь Дмитрович не підтвердив її своїми розрахунками та відповідними відкритими ним циклами річних та вікових змін погодних умов. Уявіть собі,

цими прогнозами, понад сто мільйонів чоловік змушені будуть переселятися, отримувати статус «біженців».

Потепління на землі, — заявляє Василь Коваленко, — мф, який спровокувала неймовірна літня спека останніх трьох років. Справді ж бо, практично в усіх регіонах — скажімо, Америки, Європи й Азії — перевершувалися максимуми денної температури, зафіксовані протягом цілого попереднього століття. А середньодобові — вперше сягали 30 і навіть більше градусів тепла за Цельсьем там, де зазвичай переважав помірний клімат. З цим погодимось й ми, мешканці України, якщо пригадаємо спеку ліпня — серпня 1994 року, торішню липню літа — початку осені і, нарешті, цьогорічну в травні — червні.

— Одне це аж ніяк не «симптоми» вищезгаданого неминучого «парникового ефекту», — заперече Василь Дмитрович. — Щоб цей ефект настав, необхідне збільшення концентрації вуглекислого газу в атмосфері в десятки разів, що добре відомо вченим. Це по-перше. А по-друге, забруднення атмосфери, навики, має пропускати на землю поверхню менше сонячного тепла...

На запитання в чому ж тоді справа, Коваленко відповів, що в оману науковців заела саме катастрофа на Юпітері. Точніше, небажання визнавати її вплив, відтак і вплив ближнього космосу на земну погоду. Василь Дмитрович передусім посилається на очевидний аргумент: високі температури охоплювали більшість території планети одночасно саме в ті періоди, коли Сонце, Земля і Юпітер були в «протистоянні» (на «одній лінії») чи близько до цього. А поскільки орбіта Землі — між Сонцем і орбітою Юпітера, то в зазначені періоди наша планета потрапляла саме у той космічний простір, де на зустріч рухав відбувалося зіткнення, «перемішування» і виривання потоків сонячного вітру і випромінюваної Юпітером після вибуху гігантської комети енергії. Гріло відтак не тільки Сонце, скільки обдавав жаром планету-матіку космос.

Приміром, літня спека трьох останніх років, на думку Коваленка, — лише найчуждівший наслідок зіткнення Юпітера з кометою. При величезному вивільненні додаткової енергії у простір Сонячної системи це не могло не порушити ту енергетичного балансу, а також погли електромагнітної індукції — отож це неодмінно дається занадто на геосферно-біосферних процесах на нашій планеті. Ось чому Василь Дмитрович переконаний, що вченим ліпше вивчати геть усі земні наслідки від катастрофи на Юпітері, ніж лякати людство «тепличною» задумою.

Нічого подібного в найближчі сто років очікувати не варто. Уже сьогодні, за теорією Коваленка, «дисиметричне» Сонце «додатково» відхилилося від Землі більше, ніж на мільйон кілометрів. І хоч спекотно літло, одначе крижаний панцир Арктики, треба сказати, продовжує збільшуватися. Отож холодна ера не за горами, а до неї готуватися — це ж бо не кожну кожну поодиноку шити, необхідно вже тепер всім разом берегти і накопичувати відомі джерела теплової енергії та шукати нові. Не виключено, що і в космосі. Бо відкриті Коваленком закономірності свідчать про невичерпні у безмежному Всесвіті «поклади» енергії, які необхідно навчитися «добувати». Проте поки що ці «поклади» енергії переміщуються з планетарної системи в систему, з галактики в галактику манюють самостійно і вільно — у вигляді до речі, комет. Це теж гіпотеза, та чи не настануть часи, коли земляни, нарешті, не боятимуться грізних космічних мандрівників і «попити» їх, аби «приручити»-підкорити і використовувати названим вугілля, нафти чи атомного палива?

Усе може бути. Але про це вже дізнаються наші наслідки... Дніпропетровськ.



Ще запрояжемо колись комету

Це передбачає відкрита дніпропетровським інженером-авіатором нова теорія космічного майбутнього Землі, Сонячної системи та Всесвіту

що на підставі власних обґрунтувань закономірностей впливу мінливості гравітаційного поля Сонячної системи на Землі Василь Коваленко по роках простежив погоду на нашій планеті з найдавніших років до нашої ери по сьогодні, і конкретно датованим ним посухи чи вологі періоди, глобальні тривалі потепління чи, навпаки, похолодання в далекій минульщині збіглися зі свідченнями в літописах, переказах, наукових трактатах та інших зафіксованих джерел.

Але яке, запитаєте ви, це має відношення до катастрофи на Юпітері? Річ у тім, що, згідно з розрахунками Василя Дмитровича, зробленими на підставі напруженої ним геліоенергетичної теорії мінливості клімату та космічного майбутнього нашої планети, нині на Землі розпочався період похолодання, який до середини наступного століття досягне значної позначки. Відтак, мусимо готуватися до існування в умовах тривалих низьких температур з усіма наслідками, що з цього випливають. Натомість вчені, донедавна лише лекуючи землям івівирним «парниковим ефектом», спричиненим виробничою діяльністю людей, саме в останні два-три роки дружно заходилися твердити вже про реальну неминучість другої кліматичного апокаліпсису.

Мало хто знає, приміром, що зовсім недавно півтора тисячі провідних фахівців-кліматологів із 60 країн світу підготували для ООН доповідь, в якій стверджують, ніби до 2100 року середньостатистична температура на нашій планеті підвищиться мінімум на чотири градуси. Дрібниця? Не поспішайте з таким висновком. Адаж почнеться інтенсивне танення криги на обох полюсах і під водою швидко опиняться значні території Північної Америки і Південної Азії, інші регіони. За

таних років, на думку Коваленка, — лише найчуждівший наслідок зіткнення Юпітера з кометою. При величезному вивільненні додаткової енергії у простір Сонячної системи це не могло не порушити ту енергетичного балансу, а також погли електромагнітної індукції — отож це неодмінно дається занадто на геосферно-біосферних процесах на нашій планеті. Ось чому Василь Дмитрович переконаний, що вченим ліпше вивчати геть усі земні наслідки від катастрофи на Юпітері, ніж лякати людство «тепличною» задумою.

Нічого подібного в найближчі сто років очікувати не варто. Уже сьогодні, за теорією Коваленка, «дисиметричне» Сонце «додатково» відхилилося від Землі більше, ніж на мільйон кілометрів. І хоч спекотно літло, одначе крижаний панцир Арктики, треба сказати, продовжує збільшуватися. Отож холодна ера не за горами, а до неї готуватися — це ж бо не кожну кожну поодиноку шити, необхідно вже тепер всім разом берегти і накопичувати відомі джерела теплової енергії та шукати нові. Не виключено, що і в космосі. Бо відкриті Коваленком закономірності свідчать про невичерпні у безмежному Всесвіті «поклади» енергії, які необхідно навчитися «добувати». Проте поки що ці «поклади» енергії переміщуються з планетарної системи в систему, з галактики в галактику манюють самостійно і вільно — у вигляді до речі, комет. Це теж гіпотеза, та чи не настануть часи, коли земляни, нарешті, не боятимуться грізних космічних мандрівників і «попити» їх, аби «приручити»-підкорити і використовувати названим вугілля, нафти чи атомного палива?

Усе може бути. Але про це вже дізнаються наші наслідки... Дніпропетровськ.

Відродити в історії імена, що вели націю і державу до відродження і сили

ІДЕЯ створення українського біографічного словника народилася ще за часів Київської Русі. Саме тоді, у 996–997 роках, при дворі князя Володимира вишлює перший літописний звод.

На жаль, неодноразові спроби українських учених створити цей своєрідну візитку науки і культури держави не увінчувалися успіхом. І думаю, що вчені-ентузіасти не в змозі були завершити таку роботу. Однак такі видання є вже майже у 80 країн світу, це — свідчення повноцінного

духовного і наукового життя. Об'єктивно вони можуть бути створені тільки в самостійній державі, коли люди, об'єднуючись навколо ідеї незалежності, почуватимуться до свого немирному естні народом і розуміють, що таку колективність творили тисячі особистостей протягом десятиків поколінь.

Ось чому створення Українського біографічного словника стає обов'язком сумління і правом української інтелігенції, яка має висвітлити свою історію та її творців, відокремивши правду від міфів і брехні, обстоюючи те, що історично належить її народам.

Вихід книги «Українська біографістика» (Збірник наукових праць. Випуск 1. — Київ: «БМТ». — 1996, 220 с. Відповідальний редактор В. С. Чижик), що її видав Інститут біографічних досліджень Національної наукової бібліотеки імені В. І. Вернадського, стає значною подією: зроблено крок до наукового осмислення національно-культурного відродження України. Налагодження випусків томів Українського біографічного словника набуває не просто виняткового значення, а й свідчить про курс на принципово новий рівень історико-культурних студій. Відкриття багатогранності ук-

раїнської історії та культури виразніше окреслює її місце у світовому контексті.

«Українська біографістика» — маленький крок у вирішенні цього грандіозного для нашої країни завдання. Добру справу роблять учні-ентузіасти з Інституту біографічних досліджень, узявши за створення УСБ. Але самотужки виконати таке фундаментальне завдання не легко.

Реалізація цього проекту, який має загальнонаціональне значення, вимагає також консолідації зусиль науковців, громадських діячів, товариств, установ, організацій України та діаспори. І не лише сприяння Верховної Ради і Президента України, а й повномасштабної державної підтримки.

Григорій ВЕРБЕС, академік Національної академії наук України.

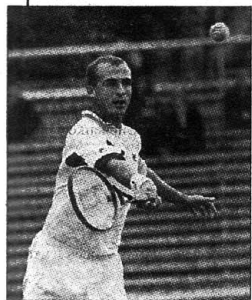
Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Маємо збірну, маємо лідера

ПРИГАДУЮ, як повертались ми з Дубровника, де наша національна збірна з тенісу зазнала відчутної поразки від хорватів у Кубку Девіса. Тоді на берегах Адриатики було справжнє національне свято з головним персонажем Тораном Іованішевичем, якого земляки буквально на руках носили. Зізнаюся, тоді задрігалися запалювачі душі. І не вірилося, що й ми колись переживатимемо таку саму радість, як ото хорвати.

Так от, у поїзді повели розмову про майбутній матч Кубка Девіса, осінній, з норвежцями. Висловлювалися плідно місяці його проведення. А президент ФТУ Герман Бенямінов сказав дві речі, які вселили пелену надії.

—Обов'язково гратимемо в Києві, — повідомив він, — і неодмінно з Андрієм Медведєвим...



Правду кажучи, не вірив у можливість приїзду Андрія. Надто вже напружена обстановка була навколо цього чудового майстра ракетки. Пам'ятається, з'явився на світ його заява, що він ніби бажав виступати за Росію. Приємно, що помирився. Медведєв таки приїхав до Києва, зробив головний внесок у блискучу перемогу команди України, подарував нам свято. Наша збірна продовжила прописку в першій лізі Кубка Девіса, який вважається неофіційним командним чемпіонатом світу.

Отож, користуючись правами прес-секретаря ФТУ і прес-аташе матчу, міг більше від решти журналістів спілкуватися з Андрієм Медведєвим. І скористався цією можливістю сповна. Зрозуміло, що пошквантався в нього про події, пов'язані з нібито його бажанням змінити громадянство.

—Спробую це раз пояснити ситуацію, — сказав найкращий наш тенісист. — Уже не раз казав, що народився і виріс в СРСР. Але рідним домом для мене завжди був Київ. Моє серце завжди тут, в Україні. Коли розвалилися колішня країна, важко було вже переосмислити, усвідомити. Я практично весь час перебував за кордоном, жив лише тенісом. А про те, що відбувалося вдома знав мало. Коли цього разу приїхав до Києва, одразу побачив, з якою любов'ю і повагою ставляться до мене земляки. Як ніколи відчув, що я — громадянин нової суверенної держави, представляю її на міжнародній арені. Не приховую, що був гордий носити спортивну куртку з написом на ній «УКРАЇНА».

Стосовно мого бажання виступати за Росію, то це випадок. На такий крок я ніколи не пішов би.

Знаєте, багатьох здивувала й ваша відмова виступати на Олімпіаді в Атланті. Яка все-таки причина такого рішення?

—Це був саме той випа-

док, коли гасло П'єра Кубертена: «Головне не перемогти, а брати участь» не підходить. Пояснюю: я професіонал, маю певне ім'я в спорті. Тому не хотів підводити ні себе, ні свою країну. Адже перебував тоді не в найкращій спортивній формі. А їхати «туристом» мені не дозволяла совість і принципи. Втім, мене ніхто з керівництва НОК і не запитав: чому я відмовився їхати до США...

—У зв'язку з цим постає й таке запитання: чимови Наталія Медведєва та Олександр Лютиний позмагалися в олімпійському парному турнірі, либонь, помста за ваше рішення?

—Коли думаю про це, то одразу починаю хвилюватися. Можливо, скажу гучні слова, але рішення пана Борзова та його оточення стосовно моєї сестри й Олі вважаю злочинним перед спортом. Прикро, що Наталія та Олександр пішли за бортом Олімпіади. Там, як на мене, вони мали хороші шанси вибороти медаль. Якщо це справді помста, то це дуже примітивно і не по-людськи.

—Яка ваша думка про нинішню збірку України з тенісу?

—Попередній пі капітан Валерій Бурко з Харкова зробив чимало для становлення колективу. Цю справу надійно підхопив Олександр Долгополов. Гадаю, що в нашій команді чудові перспективи. Вона здатна показати високий результат.

—Відомо, що у вас тепер новий тренер. Розкажіть про нього, будь ласка.

—Разом із Олександром Долгополовим ми піднялися на четверте місце у світовому рейтингу. Але розчужилися, мій результат потрішався. Проте — то справа минула. Почав працювати з австралійцем Бобом Бреттом. Він має в Європі власну школу — у швейцарському місті Лугано. До речі, за манерою працювати він нагадує Долгополова. Мій новий «коуч» — людина цілком забезпечена матеріально, тому прапорець не зарди грошей. Мріє, щоб я поступив прокуратором, перемагав, жив тенісом. Таке мене цілком задовольняє.

—Численні прихильники звикли бачити вас у першій десятці світового тенісу. Принаймні у дитинстві. Чи збереться повернутися на високі позиції найближчим часом?

—Скажу одне, що дуже старатимусь. Але треба обов'язково виграти великий турнір. Такі незабаром відбуваються у Парижі та Штутгарті.

—Оце, либонь, ваші головні плани?

—Частково так. До кінця року маю зіграти в 5–6 турнірах у залах. Потім повернуся до Києва. А там, дивись, і квітень наспіве — новий матч збірної України за право виходу до вищої ліги Кубка Девіса. Слабких суперників у такому рівні не буває. Тому цікаво буде пограти.

На знімку: Андрій Медведєв під час матчу Україна—Норвегія.

Фото Валерія СОЛОВІЙОВА.



Сергій КОВАЛЬЧУК, «Голос України»

Дебати на футбольному полі

Торік між Верховною Радою України та Державними зборами Угорщини було укладено міжпарламентський угод. Вона має сприяти тісному співробітництву обох парламентів у політичному, економічному та культурному житті. Тому не дивно, що депутати вирішили нести свої сили й на футбольному полі, вразовуючи величезну популярність цієї гри в сусідніх країнах. Місцем зустрічі обрали прикордонний Ужгород.

Як зазначив керівник нашої спортивної делегації, тренер команди депутатів Верховної Ради України Євген Голдуров, такі побачення сприятимуть взаєморозумінню між нашими державами.

Поединок був напружений і цікавий. З перших же хвилин українці захопили ініціативу й атакували позиції гостей. Намагання були безспішними. У середині першого тайму Ігор Остах відкрив рахунок, продемонструвавши неабияку індивідуальну майстерність.

Цей гол виявився єдиним і трини перемогу нашої команди — 1:0. З чим і вітаємо її.

Депутати Верховної Ради України взяли участь у святкуванні Дня міста в Ужгороді, відвідали історичні та культурні місця обласного центру.

На знімках: фрагменти футбольної зустрічі депутатів.

Фото автора.

Олександр ЛЮКОВ, журналіст

Джентльмени із школи Голода

ІМ'Я ОЛЕКСАНДРА ГОЛОДА добре відоме вітчизняним шахматистам східних бойових містечек. Неодноразовий призер міжнародних, союзних, республіканських змагань виступав і сьогодні. А це дає право новим покоління українських спортсменів — відкрити спортивну школу для школярів та підлітків.

Ідея створення клубу східних єдиноборств Олександр виношував давно. Ще тоді, коли відчув, що набув достатньо досвіду. Хотів поділитися ним з іншими. І хоча мав безліч пропозицій від комерційних структур Москви (йому обіцяли високі зарплати), однак перевагу віддав роботі з дітьми в районі міста.

Олександр не став на меті виховувати бездухних «роботів», здатних своїми діями зашкодити людям, що оточують. Школа Голода для багатьох підлітків — це місце, де вони можуть розвинути, цікаво провести дозвілля. Є в клубі стаття, дотримання якої обов'язково для кожного. Згідно з документом, усі члени зобов'язані чітко поводитися із близькими, тим, хто їх виховує, ніколи не використовувати сили для негідних справ. За порушення статуту — виключення зі школи.

А ще Голод прагне прищепити вихованцям працелюбність. Адже лише важкою працею можна забезпечити успіх. На глибоке переконання Олександра, та людина, яка набула досвіду важким шляхом, ніколи не піде на швидке порушення.

Сьогодні в клубі близько 150 учнів різного віку. Звичайно, не всі з них залишаються тут. Багато підлітків не витримують фізичного навантаження, деяким не підходять моральні норми, за якими живуть і працюють постійні члени цього спортивного осередку. В школі залишаються тільки найвирівняніші тілом і духом діти. Саме вони і є основою школи.

Клуб — член федерації карате-до України, очолюваної Володимиром Кашкиним, колишнім тренером Голода. Передусім ці люди Олександр Васильович заважає своєму спортивному майстерству. Це завдяки Кашкину Голод вловив сьогодні «чорним поємсом», а мешканці міста є постійними учасниками практично усіх спортивних змагань із східних єдиноборств, що відбуваються в Україні. У квітні цього року з Селаторії вихованці клубу привезли кілька бронзових нагород. І хоча досягнуті результати можна було б цілком задовольнитися, Олександр Голод, до успіхів своїх вихованців ставиться досить стримано. Він переконаний, що немає меж для самодосконалення і що не можна ні в якому разі зупинятися на досягнутому. Пояснює: напружена праця — ось основа подальших перемог, високих спортивних досягнень.

Зрозуміло, що поїздки, придбання тренажерів, екіпіровки потребують солідних коштів. Тому члени клубу щиро заради, коли руку допомоги їм подає керівництво Кам'янець-Подільського на чолі з мером Анатолієм Кучером. Спільно з місцевим комуністичним клубом засновником комунального підприємства «Віра, Надія, Любов». Займаючись комерційною діяльністю, 60 відсотків прибутку фірма спрямовуватиме до міського бюджету. Решту спортсмени використовуватимуть на власні потреби. Таке рішення стало обопільно вигідним. Для клубу це реальна можливість поліпшити матеріальне становище. А місто зможе не тільки поповнити казну, а й частково розв'язати проблему дозвілля для молодих.

Кам'янець-Подільський.

Сьогодні, о 20.00...

на полі Національного спорткомплексу «Олімпійський» за свистком датського арбітра П. Мікельсена розпочнеться черговий матч у 9-й європейській відбірковій групі чемпіонату світу-98 між збірними України та Португалії. Сподіваємося, що трибуни стадіону будуть заповнені і наші футболісти матимуть гарну підтримку. Вони заслугонали цього, чудово проявивши стартовий матч турніру у Північній Ірландії.

Позавора спеціальним рейсом із Ліссабона до Києва прибув літак з 98-ма пасажирками на борту: національна та молодіжна збірні, тренери, обслуговуючий персонал, офіційні особи, з двох десятків журналістів. Того ж вечора на стадіоні ЦСКА грати, якими керував добре знайомий нам по роботі з «Порту» і національній збірній Швейцарії, яка брала участь у фіналі Євро-96, Артур Жорже.

До Києва не приїхали лише півзахисники Сергію Консейкасо, у якого травма. Оже, на газон армійського стадіону вийшли: воротарі Віктор Байя та Руй Коррейя, захисники — Жорже Кошта, Пауліньо Сантус, Хелдер Крістовао, Карлус Секретаріу, Фернандо Коуту, Руй Жорже, Пауло Мадейра, Фернандо Нельсон Алвес; півзахисники — Луїш Фігу, Рікардо Са Пінту, Руй Кошта, Освенно Круж, Жозе Тайра Перейра, Нуньо Роча (Капуцу), Пауло Бенту; нападники — Антоніо Фолья, Пауло Алвес, Жово Пінту.

Після ґрунтовної і тривалої розминки португальці понад півтори години вели цілеспрямовану роботу.

—Нік не можемо забути наш неадекватний стартовий матч у Єревані, — сказав Артур Жорже. — Постараємося вже не робити суперників таких подарунків. Отож, до матчу з українцями готуємося дуже ретельно і старанно. Сподіваємося на успішний для нас результат...

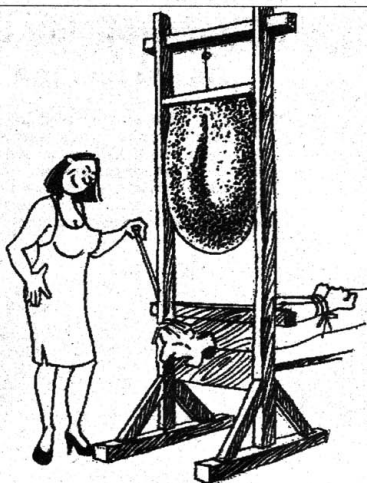
Більшість гравців, з якими спілкувався український журналіст, одностайно стверджували, що саме збірна Португалії стане переможцем у підгрупі.

А от коротенько інтер'ю, яке дав «Голосу України» заслужений майстер спорту Володимир Трошкін — куратор національної збірної від ФФУ:

—Португальська команда — авторитет визнаний. Готуються до поєдинку з нами дуже серйозно. З тренування гостей стало зрозумілим, що вони оберуть тактику гри із застосуванням швидких флангових контратак. Для цього у них є достатньо чудових вихованців. Це насамперед швидкі Фігу та Руй Кошта. До речі, на кожне англійське тренування збірної Португалії майже по два різновікові претенденти. Немає сумніву, що матч буде цікавим і видовищним...

БАКЕТБОЛ. Жінки. Кубок чемпіонів. Динамо (Київ) — Єніца (Люблян) — 70:59.

Жарт номера



● Що у жінки на язичі, те у чоловіка вже в печінках.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

СУБСИДІЯ

Про те, що дехто отримує від держави субсидії, пан Мирон чув від людей. Та коли дізнався, що і він має право на грошову допомогу... дуже розхвилювався. А коли пан Мирон дуже хвилюється, у нього дуже болить живот.

А коли у пана Мирона дуже болить живот, він не вживає го-рільку.

Як ми вже говорили — у пана Мирона дуже болів живот. А разом із тим, він дуже хотів отримати субсидію.

І пан Мирон пішов... І йому довелося дуже довго ходити. А коли пан Мирон дово-

ходить, у нього дуже болять ноги. А коли у пана Мирона дуже болять ноги, він не ходить до куми.

Пані Марія теж чула від людей про субсидію, але те, що при всьому тому дехто кидає пити і ходити до куми... їй дуже сподобалося. І вона почала молитися.

Хай дадуть субсидію, щоб у мого чоловіка Мирона не болів живот, хай дадуть, але не скоро, щоб у мого Мирона боліли ноги, щоб він не ходив до куми.

І у відділі субсидій її почув-ли.

Микола ВОЗІЯНОВ.

Вісівки

Ідея

Щоб ідею довести до абсурду, достатньо зробити її керівною.

Метаморфоза

Чимало тих, кого поставили до стінки, стали барельєфами.

Рівність

Почуття рівного серед рівних дає лише прокрусто-ве ложе.

Зростання

Чимало набатів виросло із дзвоників голоуючого.

Хода

Важко йти парадним кроком босяків.

Досвід

Досвід — це мудрість дурості.

Кляп

«Ура» — це кляп для на-роду.

Пошук

Важко виявити пляму, коли вона займає все тло.

Можливості

Той, хто ходить на задніх лапках, не може стати на дибки.

Бережи!

Обережіть устої — згодяться на ганебні стовпи.

Юрій БАЗИЛЕВ.

Мал. Анастасія КАЗАНСЬКОГО.



Дзвінок до столиці

До кабінету директора ввійшла секретарка:

Косте Григоричу, до вас тут добивається чоловік.

— Свій чи чужий?

— Та свій.

— А хто такий?

— Каже, робітник. Дуже наполягає.

— Будь ласка, втлумачте йому, що інше ієрархія: спочатку най звернеться до свого бригадира, затім до майстра, начальни-ка дільниці, заступника началь-ника цеху, начальника цеху, за-тим до котрогося із моїх поміч-ників. А якщо вже й ті не впора-ються...

— Я все це йому пояснила, та, каже, він до вас не з особистої справи, а як представник трудо-вого колективу.

— О, цього ще бракувало! Скажіть, я зайнятий. Нехай за-пишеться на прийом, у началь-ному порядку. Я приймаю, як відомо, по перших понеділках шок-варталу.

Та, не дочекавшись, відвіду-вав уже переступив поріг.

— Можна до вас, товаришу... пане директоре?

— Здрастуйте, здрастуйте, — не подав виду господар кабінету. 3 мим, даруйте, маю честь?

— Сирченко Дмитро Гнатови-ч, лекальник із інструменталь-ного.

— Так, слухаю вас, Дмитре Гнатовичу. Що вас привело до мене?

— Я від активу нашого закла-ду. Спорядили дізнатися, так би мовити, з перших вуст, чому нам

кілька місяців не видають зар-плату. Люди вже дійшли до краю: за житло не плачено, нема навіть чого їсти.

— Та-ак... Розумію вас, розу-мію, мені відомий цей прикри-й факт. Але що я можу зробити? Був би я власником нашого під-приємства, могли б у мене пита-ти. А ми цілком залежимо від центру. Надасть він нам вчасно гроші — ті є, ні — нема. Ви, я сподіваюся, читаете газети, слу-хаете радіо, то маєте знати, що таке становище не лише у нас, а й по всій Україні.

— Не кажіть, Косте Григори-вичу. От дружина моя працює в інституті. Нема грошей і нема, нема і нема. Керівництво теж відказувало, що грошей не дає. То-ді вони що вчинили?

— Що? — насторожився ди-ректор.

— Взяли та зателефонували просто туди. І що виявилось? Грошей гроші давно переказав, але їхній директор знає, що зро-бив?

— Що? — Поклав їх до комерційного банку і там крутив. Звісно, маю-чи від того неабиякий зиск.

— Та що ви кажете? От зло-дуга! Підлетілі голодують, а йому начхати — що собі дозволяє! Хи-ба таке можливе було в старі ча-си?

— Так от, Косте Григоровичу, а якщо так само зробити й нам? Вам незручно, ви директор, а ми що? Робітничий клас, нам втра-чати нічого. Зараз накрутимо Київ чи телеграмку відб'ємо.

— Існують же такі люди на світі, як отой тип! — продовжував обурюватися директор. — Люди в скруті, а ті собі за їхній кош-тошкоють: «мерседеси» купу-ють, котежні зоволь, по закор-донах мандрують.

— Ну, то як? — повернув його до теми лекальник.

— Спасибі... а як там...

— Дмитро Гнатович.

— Спасибі, Дмитре Гнатови-чу, за бажання посприяти, та моя вам дружина порада: не квапте-ся.

— Так четвертий таки місяць без копійки!

— Не кваптеся, кажу, бо спершу розберуся я сам, — ди-ректор натиснув кнопку. — Ганно Борисівно?.. Це я до го-ловбухши, — пояснив він. — Як там у нас справи з грошми?.. Питаєте, хіба я сам не знаю? Але хочу мати свіжу інформа-цію. Так, чудово, — він радісно поклав трубку. — Як я й казав, дзвонити вам до міністерства зайве. Завтра таки можете йти до каси отримувати. Шоправда, не всі, а поки що лише полови-ну.

— Дякую вам, пане директо-ре, — відказав Сирченко і по-пірмивав до дверей.

— І є ж на світі такі ненаж-е. Управні на них нема... — до-длинку йому вслід слова дирек-тора.

— А щодо другої половини, то я іще до вас зайвітаю, — докинув з порога відвідувач. — Десь на то-му тяжко.

Савелій ЦИПН.

Пародія

Перспективний дід Степан

Дід Іван купив на зиму дрова, Дід Степан — гармонію.

Тарас ФЕДЮК.

Дід Іван купив на зиму дрова, А Степан (неначе і не пив).

Як узяв — продав свою корову

І в сільпо гармонію купив.

Він сказав: — Людина я терпича

—проживу сто літ без молока, Але я помру, як не побачу,

Як баби танцюють «Гопака»!.. І тепер, коли лютє хуга,

І в селі надходять довга ніч, Дід Степан натягє кожку

І зашавтє на холодну піч.

Він собі не варить

І не парить, Як Ємея — грає на печі

«Гопака» та веселєнких «Баринь»,

І до нього валить слухачі.

І дівчата йдуть, і молодіці — Кожна щось на припичок

кладає, І такі заводять вечорниці,

Так танцюють, що аж тай гудє...

Каже дід: — Не хочу

і вмирати, Бо мене, ймовірно, через рік

Оберуть народним депутатом

—Я ж тут популярний чоловік!

Віктор ДЗЮБА.

Одеса.

Внукова загадка

Раз звернувся внук до діда, Кинувши рогатку:

— Відгадай мені, дідуся, Неважку загалку.

Дід кинув:

— Кажі, я чую,

—Внук почав свою загалку,

—Двоє доганяють Та няк догань не можуть

Задні тих передніх,

—І промінчик хитрий летєсья

З оченят бешкетних.

Дід помовчав, зіпз із печі

І потер моголі.

— Цю загалку, — каже, —

чув я

Ще колись у школі.

А тому й тобі я

Відгадати в змозі:

Два попередні і два задніх



Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ

Між Європи й мого

здійснилися українські театри: нині їх вистави побачать і кияни

ПАРАДОКСАЛЬНО, але часто-густо чимало вистав київських театрів, що їх «на ура» приймає західна публіка, не можуть побачити кияни.

Приміром, два роки поспіль з успіхом показує «Убийцу» за Ф. Достоевським на Единбурзькому фестивалі театр «Золоті ворота». А в Києві виставу грали протягом сезону лише кілька разів — немає умов для його показу. Це прикрі непорозуміння усуне IV Між-

родний фестиваль камерних театрів «Сузір'я», що його проводить майстерня театрального мистецтва з тією самою назвою під патронажем головного управління культури Київської держадміністрації і за участі Співки театральних діячів України. В рамках фестивалю кияни побачать останню редакцію «Убийцы», а також інші вистави, «відшліфовані» реакцією зарубіжної публіки.

Театр «Колесо» покаже «Генерали в юбках» Ж. Ануя та «Шан-

трапу» П. Саксаганського відразу після гастролей у Франції та США. Київський «Молодіжний театр» — «Сцени з подружнього життя» І. Бергмана, з яким гастролював Словаччиною. Театр на Подолі — «Медведя» А. Чехова. Виставу було представлено на фестивалі у Шотландії, Йорданії та Білорусі. «Театр на Липках» виступить з виставою «Що приховує в собі ніч». М. Турньє, прем'єра якого відбулася у вересні в Стамбулі.

І, нарешті, саме «Сузір'я». Його вистави «Коліска для Лесі» К. Демчука та «Випромінювання батьківства» К. Войтили бачили глядачі вже багатьох країн Європи, а також Йорданії та США.

На фестивалі, що триватиме з 3 по 17 жовтня, будуть, звичайно, й гості. До того ж Олексій Кужельний, художній керівник театру «Сузір'я», пообіцяв багато чого незвичайного.

— Молода авангардна труппа з Югославії «Культь», — розповів

Олексій Павлович, — прагне по-новому, в сучасній манері показувати відомі історичні театральні моделі. «Театр на вокзалі» з Австрії теж представить експериментальну роботу, в основі якої спостереження і роздуми одного з найвизначніших сучасних австрійських письменників — Г. Рота. Але у виставі використано не його тексти, а зроблені ним фотографії. «Театр дель Імпенго» з Італії покаже поетичну виставу, присвячену класикові італійської літератури XX століття Д. Кампані. Його поезію допоможе зрозуміти київським глядачам музика.

На знімку: художній керівник театру «Сузір'я» Олексій Кужельний (ліворуч) вручає отриманий в дарунок під час гастролей пам'ятний знак Чорнобильському комітету м. Барі (Італія) голові громадського об'єднання «Чорнобиль-Надія» Василю Гладкому (праворуч) — спонсор «Сузір'я».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Тетяна РОМАНИШИНА, студентка Національної музичної академії України

Відкритий погляд на Мессіана

ОСТАННІ дні бабиного літа в столиці вже сім років позначені з присмієм очікуванням музичного фестивалю «Київська музика фест». Так сталося, що щорічний опинився під загрозою зриву за фінансових та організаційних проблем. Але фестиваль усе ж таки відкрито. Концертом у Будинку вчителя.

Приголомшливий вступ у вигляді хеп-пенінга («Коло з чотирма тріо, диригентом та аудиторією» Тан Дуна), яким керував Вірко Балея, трохі заважав шокуючій публіці зануритись у програму французької музики. Але досить влучно вихоплені кадри з її історії склали цікавий монтаж панорами XX століття. Від прозової, вишуканої елегійності М. Равеля до ілюзій сарказму П. Хаченкова.

Серед невідомих чи маловідомих творів, які звучали в концерті, ширшоповідальним стало виконання Борисом Федоровим двох п'єс із циклу О. Мессіана «Двадцять поглядів на немовля Ісуса Христа». Твір, написаний 1944 року, протягом тривалого часу заборонений в СРСР за «зрозумілих» обставин. І поява його в програмі фестивалю — крок необхідний і своєчасний. Саме Мессіан — композитор, який творить музику як акт віри та надії, звертаючись до релігійної тематики складною мовою інтонаційних алюзій, утверджує цінності високої духовності та культури.

Нове відкриття Мессіана — це добра ознака не тільки цьогорічної акції, а й взагалі репертуарного нахилу сучасних музикантів і слухачів.

А на нас чекають нові прем'єри. Тому подальше фестивалю легкої ходи та яскравих вражень.

Реклама



Держтелерадіо України
Агентство «Телерадіореклама»

ТЕЛЕ

ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ

щоденні рекламні-інформаційні блоки, тематичні передачі «Перспектива» та «Презентація» (зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо).

ВИГОТОВЛЯЄ

відеокліпи, відеореєстри, споти, сюжети.

РАДІО

ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ

щоденні рекламні-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо).

ВИГОТОВЛЯЄ

магнітофонні та інші аудіопродукції.

РОЗМІЩУЄ

вашу рекламу в найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.

МИ ГОТОВІ УКЛАСТИ З ВАМИ УГОДУ
НА ДОВГОСТРОКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.

МИ БУДЕМО РАДІ,

ЯКЩО СВОЄЮ РЕКЛАМОЮ ДОПОМОЖЕМО
ВАМ У РОЗВ'ЯЗАННІ ВАШИХ ПРОБЛЕМ!

НАША АДРЕСА: 252033, Київ-33,
вулиця Володимирська, 69-А.
Т/ф.: 224-45-43, 220-91-29.



Великий Футбол !!!



Генеральний спонсор матчу



Національна та молодіжна збірні команди України з футболу у 1996р. проведуть чотири відбіркові зустрічі Чемпіонату Європи-98 та Чемпіонату Європи-98

Запрошуємо вболівальників футболу підтримати збірні України!

4 жовтня. Стадіон «Динамо».
УКРАЇНА — ПОРТУГАЛІЯ

(малодіжні збірні)

Початок о 18.00

5 жовтня. НСК «Олімпійський»
УКРАЇНА — ПОРТУГАЛІЯ

(національні збірні)

Початок о 20.00

Матчі відбудуться 8 та 9 листопада в Португалії

КОЖНИЙ МАТЧ - ЦЕ 90 ХВИЛИН ДЛЯ ВАШОГО УСПІХУ!
Пропонуємо розміщення престижної реклами на стадіонах та під час телепередач матчів по УТ-1

Приймаємо колективні замовлення від підприємств на придбання квитків.



Генеральний інформаційний (телевізійний та радіо) спонсор

Офіційний інформаційний спонсор



Експлуатуваний комерційний представник
Федерації Футболу України
Тел.: (044) 264-86-75, 264-78-00,
Факс: (044) 264-74-18, 264-87-06

акціонерного об'єднання відкритого типу

1. Характеристика емітента

1.1. Фірменне найменування: Акціонерне об'єднання відкритого типу «Укрпошпінник» (скорочено АО «Укрпошпінник»).

1.2. Место нахождения: Донецьк, ул. Челюскинцев, 271/31.

1.3. Дата утворення: АО «Укрпошпінник» утворено як акціонерне об'єднання відкритого типу рішенням учасників, протокол № 1 от 6 октября 1993 г. На базе совместного предприятия «Торговый дом «Подшипник» и является его правопреемником (было зарегистрировано исполкомом Киевского районного Совета народных депутатов Донецка распоряжением № 1149 от 19.11.93 г., регистрационный № 29 от 25.11.93 г.).

1.4. Уставный фонд, сформированный первой эмиссией акций, составляет 220 000 000 (двадцать миллионов карбованцев).

В соответствии с решением, принятым Общим собранием и оформленным протоколом № 7 от 27.09.94 г., уставный фонд общества увеличен до 3 740 000 000 (три миллиарда семисот сорока миллионов) карбованцев и в настоящее время полностью оплачен. Увеличение уставного фонда было зарегистрировано распоряжением исполкома Киевского районного Совета народных депутатов Донецка № 1024 от 26.10.94 г.

АО «Укрпошпінник» является предприятием с иностранной инвестицией, размер которой составляет 20,95% уставного фонда. Полный размер внесенной иностранной инвестиции составляет 75 643,75 доллара США (семьдесят пять тысяч шестьсот сорок три доллара США семидесять пять центов). Иностранная инвестиция была внесена ТОО «УРЕМ», г. Будапешт (Венгрия) и зарегистрирована УВС Донецкого облисполкома № 28.12.94 г., регистрационный № 1314-246/1.

1.5. Вид деятельности: — осуществление производственно-хозяйственной и снабженческо-сбытовой деятельности

ти по обеспечению предприятий и объединений машиностроительной, горнорудной, лесозаготовительной отраслей промышленности и агропромышленного комплекса необходимым сырьем и продукцией;

— разработка, приобретение и реализация «ноу-хау» и новых технологий;

— концентрирование средств и их вложение в программы по разработке и освоению новой конкурентоспособной продукции;

— осуществление торговой, торгово-закупочной и торгово-посреднической деятельности;

— инвестирование экономики Украины и других государств;

— оказание консультационно-информационных услуг;

— осуществление транспортных перевозок граждан и грузов на территории Украины и за ее пределами;

— оказание лизинговых, инжиниринговых, маркетинговых и иных видов услуг;

— осуществление внешнеэкономической деятельности с целью развития сотрудничества с зарубежными партнерами по вышеуказанным направлениям деятельности.

1.6. Показатели баланса АО «Укрпошпінник» по состоянию на

01.01.95 г. 01.01.96 г.
млн. крб. млн. крб.

1. Основные средства и другие внеоборотные активы: основные средства

— остаточная стоимость 6082,6 4393,8

нематериальные активы: — нерезидентная стоимость 38,8

— оборудование 19817,2 10566,13

II. Запасы и затраты 71997,97 105311,48

III. Деятельность, расчеты и другие активы 781018,0 323328,00

IV. Уставный фонд 3740,0 3740,0

1.7. Численность работников: по состоянию на 01.01.96 г. — 85 человек.

1.8. Исполнительным органом общества является дирекция.

Информация о выпуске акций второй эмиссии

«Укрпошпінник»

Состав дирекции: директор — Бондаренко Игорь Витальевич, образование высшее, окончил Рубежанский филиал Луганского машиностроительного института, производственный стаж — 12 лет; главный бухгалтер — Прилуцкая Наталья Васильевна, образование высшее, окончила Донецкий институт советской торговли, производственный стаж — 15 лет.

1.9. Контролирующая аудиторская фирма — ООО «Контакт-Аудит» (лицензия Аудиторской палаты № 000780 от 17.01.1995 г.).

2. Данные об эмиссии ценных бумаг

2.1. Акции первой эмиссии были выпущены в соответствии с решением собрания учредителей Акционерного общества открытого типа «Укрпошпінник», протокол № 1 от 6 октября 1993 г.

В собственности физических лиц было размещено 22000 акций номинальной стоимостью 10 000 крб., что составляет 100% уставного фонда. Акции первой эмиссии на сумму 220 000 000 крб. полностью оплачены.

Выпуск зарегистрирован Министерством финансов Украины, регистрационный номер свидетельства 287/1/93 от 15 декабря 1993 г.

2.2. Решение о втором выпуске акций принято на общем собрании акционерного общества «Укрпошпінник» (протокол № 7 от 27.09.94 г.) на сумму 3 740 000 000 (три миллиарда семисот сорок миллионов) карбованцев. Количество выпускаемых акций — 22 000 штук. Доп. эмиссии не производил.

2.3. Цель выпуска акций второй эмиссии — увеличение уставного фонда, оборотных средств, а также источников финансирования для инвестиционных программ с целью получения устойчивых дивидендов акционерами и доходов обществом. Увеличение уставного фонда общества производится путем увеличения номинальной стоимости акций с 10 000 крб. до 170 000 крб., за счет реинвестирования части прибыли в размере 3 520 000 000 (три миллиарда пяти-

сот двадцать миллионов) карбованцев.

2.4. Номинальная стоимость одной акции — 170 000 (сто семидесят тысяч) карбованцев.

2.5. Категория выпускаемых акций: простые именные. Серия Б. № 000001 — 022000. Акции выпускаются в безналичной форме.

2.6. Права, обусловленные владением акциями: одна акция дает право акционеру на один голос. Акционер вправе распорядиться акцией после оплаты полной ее стоимости в порядке, определенном действующим законодательством.

2.7. Срок обмена акций первой эмиссии на сертификаты второй эмиссии осуществляется дирекцией АО «Укрпошпінник» до 1 июля 1995 года. Данные сертификаты подтверждают права владения акциями. Обмен и выплата дивидендов будут производиться по адресу: Донецьк, ул. Челюскинцев, 161 (отдел по работе с ценными бумагами).

2.8. Дивиденды по акциям утверждаются общим собранием акционеров по результатам работы за год и выплачиваются пропорционально доли номинальной стоимости акций каждого акционера в уставном фонде общества один раз в год после утверждения годового отчета, в течение месяца после подведения итогов работы.

2.9. Акционер, владелец простой акции, имеет право:

— лично или через своих представителей участвовать в управлении делами общества;

— получать часть прибыли (дивиденды) от деятельности общества пропорционально количеству акций;

— получать часть имущества общества в случае его ликвидации после расчетов с кредиторами;

— получать полную информацию о деятельности общества, в том числе ознакомиться с данными его бухгалтерской отчетности, с протоколами собраний;

— подписываться на акции общества в первоочередном порядке.

Повідомляємо, що 21 листопада 1996 року

о 12-й годині в БК «Енергетик»

Вишгород Київської області

відбулися перші загальні збори акціонерів ВАТ «Гідромеханізація» з порядком денним:

1. Затвердження рішення про створення ВАТ.

2. Звіт органів управління ВАТ за підсумками 9 місяців 1996 року та основні напрями діяльності на 1997 рік.

3. Затвердження нової редакції статуту ВАТ.

4. Вибори до органів управління ВАТ.

5. Затвердження внутрішніх документів ВАТ.

6. Затвердження порядку розподілу прибутку ВАТ.

Державна податкова інспекція по Миргороду Полтавської області (Миргород Полтавської області, вул. Кашиńskiego, 2 а) повідомляє, що в арбітражному суді Полтавської області (Полтава, вул. Зігінна, 1) порушено справи про визнання банкрутами:

МПП фірми «Альфа», справа № 0195-62/126 від 17.01.96 р., юридична адреса: Миргород, вул. П. Мирного, 22, кв.69; банківські реквізити: р/р 163254 в АК АПБ «Україна» Миргорода, МФО 331241, ідентифікаційний код 21049973, директор Павлина І. О.

МП «Конконт», справа № 21-306/04-670 від 27.12.95 р., юридична адреса: Миргород, вул. Озерна, 56/14; банківські реквізити: р/р 468157 в АК АПБ «Україна» Миргорода, МФО 331241, код 13967040, директор Боровков В. О.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Заяви з майновими претензіями до боржників, а також документи, які їх підтверджують, мають бути направлені до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Інформація про п'яту емісію акцій

комерційного акціонерного банку «Денді»

Акції розміщуються шляхом відкритої передплати серед фізичних та юридичних осіб за курсовою вартістю з 16 жовтня 1996 р. по 16 квітня 1997 року в представництвах банку.

Акціонером надається переважне право на придбання акцій V емісії, а також можливість придбання акцій V емісії за номінальною вартістю протягом одного місяця після початку розповсюдження акцій.

У разі перевищення 100% рівня передплати над заявленою сумою емісії зайві заявки відхиляються. У разі дострокового досягнення 100% рівня передплати її припиняють.

Протягом 1993—1995 рр. КАБ «Денді» провів 4 емісії акцій. Всі випущені акції — прості іменні номінальною вартістю 10 копійок. Перша емісія акцій КАБ «Денді» становила 5 000 акцій на загальну суму 500 гривень, емісія зареєстрована МФО України 7.07.1993 р., св. № 84/193. Друга емісія — 195 960 акцій на загальну суму 19 506 гривень, зареєстрована 28.04.1994 р., св. № 161/194. Третя емісія — 54 8650 акцій на загальну суму 54 865 гривень, зареєстрована 28.04.1994 р., св. № 161/194. Четверта емісія — 1 000 000 акцій на загальну суму 1 000 000 гривень, зареєстрована 9.08.1996 р., св. № 388/196.

Чинними ризики: погіршення економічної ситуації в Україні, зміни в законодавстві щодо діяльності та оподаткування комерційних банків.

Передплата акцій КАБ «Денді» проводиться у представництвах банку за адресами:

Київ, вул. Толстого, 5. Тел. 224-72-27.

Київ, вул. Толстого, 1. Тел. 225-71-14.

Київ, вул. Червоноармійська, 1. Тел. 227-72-73.

Київ, вул. Червоноармійська, 48. Тел. 227-32-04.

Київ, вул. Сакаганська, 68. Тел. 220-67-76.

Київ, вул. Басейна, 6. Тел. 224-93-56.

Київ, вул. Ш. Руставелі, 15. Тел. 224-00-51.

Київ, вул. Б. Хмельницького, 3. Тел. 228-63-81.

Київ, вул. Б. Хмельницького, 3. Тел. 228-63-81.

Київ, вул. Б. Хмельницького, 3. Тел. 228-63-81.

Київ, вул. Б. Хмельницького, 3. Тел. 228-63-81.

Київ, вул. Б. Хмельницького, 3. Тел. 228-63-81.

ООО «Трек»

реалізує по самым низким ценам:

■ автобензин А-76 (39 копеек за литр);

■ дизтопливо;

■ мазут М-40;

■ битуми жидкие и твердые.

Адрес: Херсон, ул. Комсомольская, 4, т/факс: (0552) 22-96-84;

Бериславское шоссе, 46, к. 21, т/факс (0552) 51-30-56, 51-14-70.

Державна податкова інспекція по м. Дзержинську Донецької області

(вул. 50 років Жовтня, 6) повідомляє, що в арбітражному суді Донецької області (м. Донецьк, вул. Радянська, 8) порушено справу № 3/4-196) про визнання банкрутом кооперативу «Імпульс» (м. Дзержинськ, с. Новгородське, вул. Воїнів-інтернаціоналістів, 12/34).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Заяви з майновими претензіями до боржників, а також документи, які їх підтверджують, мають бути надіслані до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Державна податкова інспекція по м. Дзержинську Донецької області (вул. 50 років Жовтня, 6) повідомляє, що в арбітражному суді Донецької області (м. Донецьк, вул. Радянська, 8) порушено справи про визнання банкрутами: малого приватного підприємства «Компанія Елельвейс» (м. Дзержинськ, вул. Терешкової, 6, 9, кв. 64), справа № 6/2-106; малого приватного підприємства «Виробничо-торгова фірма «Карат» (м. Дзержинськ, сел. Новгородське, вул. Поштова, 6, 2, кв. 1), справа № 5/2-106; товариства з обмеженою відповідальністю «Безреска» ЛТД (м. Дзержинськ, м. Артемове, пр. Піонерів, 12), справа № 4/2-106.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Заяви з майновими претензіями до боржників, а також документи, які їх підтверджують, мають бути надіслані до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Державна податкова інспекція по Тульчинському району Вінницької області повідомляє, що в арбітражному судом (м. Вінниця, вул. Хмельницького, 7) порушено справи про визнання банкрутом:

малого підприємства «Рациональ», с. Кришени, Тульчинського району Вінницької області, розрахунковий рахунок № 000468005 у Тульчинському відділенні Агрозомбанку «Україна», справа № 34/4-183-Б; малого підприємства «Рій», м. Тульчин Вінницької області, вул. Кропоткіна, 9, розрахунковий рахунок № 467721 у Тульчинському відділенні Агрозомбанку «Україна», справа № 33/4-184-Б.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 18-Б/1 про банкрутство Виробничо-торгівельної фірми «Вузтекс» (280000, Хмельницький, проспект Міру, 69, р/р № 263704 у Хмельницький облдирекції Укробсбанку).

Оголошення публікується з метою виявлення можливих кредиторів та санаторів.

Жовтень — місяць негоди — початок родинної злагоди

8 — Сергій Радонезький. Коли цього дня гарна погода, то триватиме вона аж три тижні.

10 — Саватій Соловєвський. На Саватія закінчують прибирання вулиць.

14 — свято Покрови Пресвятої Богородиці. Коли на Покрову вітер віє з півночі або зі сходу, зима буде холодна і снігова.

(За народним календарем)

17 — Єрофей. Від цього дня настають холоди.

20 — Сергій Зимній. Цього дня може випасти перший сніг.

22 — Яків-дровопилюєць. Нас час заготівлі дров на зиму.

23 — Селампій. Роги місяця вказують той бік, звідки буде вітрам.

27 — Параскева Врудаха. Цей день відзначається нестійкою погодою: сльотою, порошею.

Рецепти козацької кухні

Гречана каша з пряженою крупі

Підсмажували 2,5 склянки гречаних круп з ложкою масла. І зробити це треба було уміючи — ретельно помішуючи, щоб не підгоріли. У горщик наливали три склянки води, солили й ставили на вогонь. Коли вода закипала, сипали гречку. Як загусне, горщик щільно накривали і лишали у печі чи на плиті на годину, щоб каша впікла. А ліи і з молоком, і з маслом, і зі шкварками, а в піст — з олією.

Галушки в маслі

У горщик наливали три з половиною склянки води, солили, клали ложку масла. Як закипало — сипали борошно (до густого) і, ретельно помішуючи, варили 6–8 хвилин. Тісто знімали з вогню і в гаряче вбивали одне за одним кілька яєць, старанно розмішуючи. У казанку чи горщику кип'ятили воду, солили і ложкою викладали галушки. Через 6–7 хвилин їх виймали на сито, щоб стекли, й одразу перекладали в полумисок, заливали розтопленим маслом і подавали до столу.

Галушки гречані

Брали чверть кілограма гречаної і ложку пшеничного борошна, присолювали і заливали гарячим молоком та добре вимішували. Коли вистигало, досипали це б борошно пшеничного борошна, вбивали 2 яйця й замішували тісто. Розкачували й різали галушки. Кидали у підсолену киплячу воду. Як спливали — виймали. У полумиску чи макітерії заливали розтопленим маслом, ліи гарячими. А з сметаною часом і холодними.

У саду і на городі

Пізня осінь — краща пора садіння дерев та кущів. Перед садінням слід добре утійогти ґрунт, додавши на 1 кв. м по 60–70 г фосфорно-калійних добрив. Яму під плодів дерева копають широко (до 1 м) і глибоко (60–70 см), дно заправте перогною. Коріння саджанця обов'язково занурюють у бовтанку з глини та гною, а, посадивши, щедро поливають (до 3–5 відер води) незалежно від стану ґрунту.

Сморозину, порічки, малину саять трохи похило, агрус — обов'язково вертикально.

Не згайте час (середина листопада), коли можна посіяти овочі під зиму (насінина має набубнявіти, але не зійти), тоді до першого травня матимете свіжу зелень. Найкраще вдаються під зиму морква (Нантська), редиска (Рожево-червона, Рання червона), буряки (Підзимній А-474), кріп, петрушка, Пекинська капуста, цибуля, часник, селера, крес-салат, пастернак, шпинат.

Пахощі бажання

АМЕРИКАНСЬКІ очені першими відчули цей запах і розповсюдили його по парфуми, що збуджують бажання...

У звірів все просто. Вони шашивці, тому що ніколи не сумніваються у своїх почуттях і у виборі партнера. І в певні періоди вони бувають готові до кохання. Майже всі істоти, від слона до черв'яка, у визначений природою час починають розточувати запах, який не тільки дає знати особам протилежної статі про присутність партнера, але й робить цього партнера надзвичайно чарівним.

Отже, цей запах виробляється субстанцією, яка називається феромон (від грецьких

pheréin і hotman — «переносити» і «збуджувати»). Міль, відома своїм шкідливим характером і здатністю не реагувати ні на що на нафтаїлі, серед мільйона найрідкозніших ароматів відчуває прикличливий запах партнера. Тварини теж не відстають. І доказом цьому — котяті пісні навесні.

У людей? Тривалий час вважалося, що людина не здатна на феромональну комунікацію. Достатньо того, що у нас є свідомість і психічність, а також мова, пам'ять та історія. Це жє немало для того, щоб вибирати собі партнера.

Для впливу феромонів потрібен орган рецепції, який сприймає пахощі. У тварин, наприклад, ніздрі виконують

подвійну функцію: отримують сигнал і обробляють його. Різніс вважалося, що у людини такого органу немає, а ніздрі не здатні розрізняти феромон. Але кларк Ларрі Стенсас стверджує, що такий орган у носі людини є, і він міститься на стінці, яка розділяє носові лазуки.

У США сьогодні багато хто «з'їхав з глузду» через чоловічі та жіночі парфуми, які продають у супроводі півгодинних коментарів. Дорогоцінну рідину виготовлено на основі феромонів. Жіночі феромони використовують у парфумів для жінок, чоловічі — для чоловіків.

Експеримент починається — жінка наносить краплю дорогоцінної рідини за вуха і на зап'ястя. Оточення не реагує.

Спеціаліст-парфюмер радить надухити волосся. Сумш пахощів італійської смородини, сицилійського мандарина, єгипетських масел і чогось ще тонким струмочком проникає в ніс. Це «цощі» є феромон, що утворило відчуття комфорту.

Але насправді парфуми на основі феромонів не можуть слугувати універсальним афродізіаком. Вони скоріше надають упевненість тим, хто їх використовує, і робить нас більш відкритими для спілкування.

Наприклад, справдана відомі афродізіаки ванілін і мускус більш здатні збудити бажання, ніж феромон. Ми все ж таки відірвемося від тварин, і між нашим бажанням і хімічним складом тіла відбувається суперечлива психічна діяльність. І все ж, чому б не спробувати...



залежних споживчих експертів. Зразки шипучої продукції виставили Артемівський, Харківський, Одеський заводи шампанських вин, завод «Новий Світ». Дегустатори-добровольці, у ролі яких були представники засобів масової інформації, державних органів контролю за якістю, підприємств-виробників, належало оцінити аромат, колір і смак трьох сортів шампанського — сухе, напівсухе й напівсолодке. Окрім вищезгаданого переможця, високі оцінки отримало вино Артемівського та Одеського заводів. Тепер слово за покупцем. Нехай робить вибір між вітчизняними напоями та сумнівної якості імпортованими «шипучками».

На знімку: колекція шампанських вин Артемівського заводу.
Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

«Тіатір» вітчизняних фризкам шампанського

Бризкам напівсолодкого шампанського Харківського заводу шампанських вин віддали палму першості на дегустації «напою богів», яку провели Українська асоціація споживачів і Науково-дослідний центр не-

залежних споживчих експертів. Зразки шипучої продукції виставили Артемівський, Харківський, Одеський заводи шампанських вин, завод «Новий Світ». Дегустатори-добровольці, у ролі яких були представники засобів масової інформації, державних органів контролю за якістю, підприємств-виробників, належало оцінити аромат, колір і смак трьох сортів шампанського — сухе, напівсухе й напівсолодке. Окрім вищезгаданого переможця, високі оцінки отримало вино Артемівського та Одеського заводів. Тепер слово за покупцем. Нехай робить вибір між вітчизняними напоями та сумнівної якості імпортованими «шипучками».

На знімку: колекція шампанських вин Артемівського заводу.
Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).



Морріс, який оживив стіни

ШПАЛЕРИ — доволі буденні для нас та звичні. Проте мало хто замислювався над тим, звідки вони з'явилися. Виявляється, єдина технологія наслідування кольорового паперу людина на ім'я Вільям Морріс.

Нещодавно виповнилося сто років від дня смерті прабатька шпалер. Сучасні свідчили, що в Моррісі співіснували кілька різних особистостей. У вільний від створення шпалер час він був письменником та поетом, художником та ремісником, видавцем та каліграфом, громадським діячем та бізнесменом.

Морріса вважають генієм оформлювального мистецтва. Фантазія художника втілювалася в керамічній плитці, лінолеумі, посуді, gobelenaх, килимах, вишиванках, книгах, картинах, малюнках на склі, меблях. Більш як 500 творів мистецтва, експонованих у лондонському музеї Вікторії та Альберта, дають уявлення про різнобічний талант В. Морріса.

Незважаючи на те, що роботи дизайнера відомі всьому світові, лише дехто знає про мету та принципи майстерності художника. Кожний зразок створювався для певного інтер'єру і в єдності з іншими елементами обстановки.

Залишаючись мрійником, поетом та філософом, Морріс був відомий як провітаційний комерсант і, очоливши фірму, став найдорожчим дизайнером в Європі, Америці, Австралії, Африці.

З тих далеких часів людство не раз говорило Моррісові спасибі за симпатичний та практичний винахід — шпалери. Жаль лише, що в наш час вони стали доволі одоманітими-стандартні.

На знімку: малюнок для інтер'єру «Мандрівні ангели» В. Морріса.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНЬСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Ілюстрації з читачами — тільки на сторінках газети.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
☎ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень
(крім неділі
й понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 226015.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України»
252047, Київ-47, проспект
Перемоги, 50
1234567890
Зам. 0311184.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.